

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Директор ТОВ «Фінаста»

Наказ №1-28/05/25 від 28.05.2025р.

Кошовський О.А.

ПОЛОЖЕННЯ

про провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«ФІНАСТА»

Київ – 2025 р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Основні терміни	3
3. Організація діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.....	6
Глава 3.1. Порядок вчинення правочинів щодо фінансових інструментів (укладання договорів)	6
Глава 3.2.Порядок укладання особистих угод.....	9
Глава 3.3.Процедури прийняття рішень відповідними особами.....	11
4. Порядок роботи з клієнтами.....	12
Глава 4.1. Порядок проведення оцінювання клієнта. Порядок виконання замовлень клієнтів з метою отримання якомога кращого результату для клієнтів.....	12
Глава 4.2. Процедура проведення оцінки відповідності і доречності надання інвестиційних порад та інвестиційних послуг клієнту.....	16
Глава 4.3. Процедури фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу	17
5. Порядок провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами за видами діяльності, на які Інвестиційна фірма має відповідні ліцензії.....	18
Глава 5.1. Порядок провадження брокерської діяльності.....	18
Глава 5.2. Порядок провадження діяльності з управління портфелем фінансових інструментів.....	23
Глава 5.3. Порядок провадження інвестиційного консультування	26
Глава 5.4. Порядок провадження діяльності з розміщення без надання гарантій	27
Глава 5.5. Порядок провадження субброкерської діяльності	27
Глава 5.6. Обов'язки та обмеження при провадженні діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.....	27
6. Порядок ведення обліку та подання звітності щодо операцій з фінансовими інструментами.....	32
Глава 6.1. Порядок ведення обліку щодо операцій з фінансовими інструментами... ..	32
Глава 6.2. Порядок подання звітності щодо операцій з фінансовими інструментами. Процедури моніторингу та виявлення «підозрілих операцій»	35
Глава 6.3. Порядок проведення звірки наявності коштів та фінансових інструментів.....	36
7. Порядок ведення обліку та подання звітності щодо коштів клієнтів	37

Глава 7.1. Порядок ведення обліку коштів клієнтів.....	37
Глава 7.2. Подання звітності щодо коштів клієнтів	37
8. Процедури, спрямовані на врегулювання та запобігання конфлікту інтересів при провадженні професійної діяльності на ринках капіталу.....	38
9. Порядок і строки розгляду звернень клієнтів або потенційних клієнтів та професійних учасників ринків капіталу	40
10. Процедура запобігання несанкціонованому доступу до інформації з обмеженим доступом і її неправомірному використанню, у тому числі при суміщенні різних видів професійної діяльності. Процедури безперервності надання послуг.....	41
11. Вимоги, спрямовані на запобігання маніпулюванню цінами на ринках капіталу, установлені інвестиційною фірмою.....	44
12. Порядок навчання та підвищення кваліфікації працівників інвестиційної фірми.....	46
13. Заключні положення.....	46

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Фінаста» (далі – Інвестиційна фірма) здійснює діяльність з торгівлі фінансовими інструментами на підставі ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та у відповідності до законодавства України, правил (стандартів) провадження професійної діяльності на фондовому ринку, затверджених б'єднанням/саморегулювальною організацією професійних учасників фондового ринку, членом якої є Інвестиційна фірма, цього Положення, інших внутрішніх документів Інвестиційної фірми.

1.2. У разі внесення змін до законодавства, правил (стандартів) провадження професійної діяльності на ринках капіталу, затверджених б'єднанням/саморегулювальною організацією професійних учасників фондового ринку, членом якої є Інвестиційна фірма, це Положення діє в частині, що не суперечить вказаним змінам.

1.3. Інвестиційна фірма зобов'язана здійснювати заходи відповідно до вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

2.1. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються у такому значенні: андеррайтинг - це діяльність, яка провадиться Інвестиційною фірмою від свого імені та/або від імені емітента або Oferenta за винагороду відповідно до умов договору андеррайтингу;

близькі особи - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, а також особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки, в тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі;

брокерська діяльність - це діяльність Інвестиційної фірми з укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів за рахунок та від імені клієнтів або за рахунок клієнтів, але від свого імені;

безперервність надання послуг – це здатність Інвестиційної фірми реалізовувати визначені нею бізнес-процеси у встановленому графіку роботи; внутрішній облік - це упорядкована система збору, узагальнення та відображення інформації в грошовому та кількісному вираженні про всі правочини, операції з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами, грошовими коштами, які здійснює інвестиційна фірма, у тому числі операції, не пов'язані з купівлею-продажем цінних паперів та інших фінансових інструментів, шляхом цілісного, неперервного і документального їх обліку, а також обліку пов'язаних з ними прав та зобов'язань;

генеральний договір - договір, укладений між Інвестиційною фірмою та фізичною або юридичною особою (юридичною особою - нерезидентом), з метою надання інвестиційних послуг та/або здійснення дій чи надання послуг, пов'язаних з такими послугами;

дата укладання договору – дата досягнення сторонами згоди щодо всіх істотних умов договору та підписання відповідного договору щодо операцій з цінними паперами та/ або іншими фінансовими інструментами;

дата виконання договору - дата підписання документа, який підтверджує виконання сторонами зобов'язань, що передбачені договором, та/або дата настання останньої з наступних подій, які можуть відбуватися у будь-якій послідовності:

перехід права власності на цінні папери або інші фінансові інструменти, що є об'єктами цивільних прав за договором, або здійснення оплати за договором, якщо сторони не домовилися про інше; діяльність з розміщення без надання гарантії - це діяльність, яка провадиться Інвестиційною фірмою від імені емітента або оферента відповідно до умов договору про організацію розміщення, за умовами якого Інвестиційна фірма зобов'язується на умовах та в строки, визначені проспектом цінних паперів, діючи від імені емітента або оферента, організувати розміщення заздалегідь обумовленого обсягу цінних паперів емітента або оферента;

діяльність з управління портфелем фінансових інструментів - це діяльність інвестиційної фірми з управління портфелями фінансових інструментів, які складаються з одного або більше фінансових інструментів, в інтересах клієнтів;

договір доручення - договір, за яким одна сторона (повірений - Інвестиційна фірма) зобов'язується вчинити щодо цінних паперів або інших фінансових інструментів від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) певні юридичні дії;

договір комісії - договір, за яким одна сторона (комісіонер – Інвестиційна фірма) зобов'язується за дорученням другої сторони (комітента) за плату вчинити один або декілька правочинів щодо цінних паперів та/ або інших фінансових інструментів від свого імені за рахунок комітента;

договір купівлі-продажу (міни) – договір, за яким Інвестиційна фірма здійснює купівлю, продаж, міну фінансових інструментів в інтересах клієнта та за його рахунок, в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача відповідно до умов укладеного з клієнтом договору комісії, договору доручення або наданого клієнтом замовлення до генерального договору;

договір на виконання - договір купівлі-продажу (міни) цінних паперів або інших фінансових інструментів, який укладається Інвестиційною фірмою (комісіонером, повіреним) з третьою особою (контрагентом) на виконання умов договору комісії, договору доручення, укладеним між Інвестиційною фірмою та його клієнтом, або замовлення клієнта клієнта до генерального договору;

договір позики – договір, за яким Інвестиційна фірма здійснює в інтересах та за рахунок клієнта або в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача операцій з передання у власність іншій стороні (позичальнику) або отримання у власність від іншої сторони певної кількості фінансових інструментів з відповідними реквізитами ідентифікації з обов'язком їх повернення через визначений строк або на вимогу однієї із сторін;

договір про управління фінансовими інструментами та грошовими коштами, призначеними для інвестування у фінансові інструменти (далі - договір про управління), - договір, за яким одна сторона (установник управління) передає другій стороні (управителеві) на певний строк об'єкт (об'єкти) управління в інтересах установника управління або визначених ним третіх осіб за винагороду;

замовлення клієнта - доручення (розпорядження, наказ) клієнта торгівцю на встановлених клієнтом умовах надати певного виду інвестиційну послугу з визначеними фінансовими інструментами на підставі генерального договору;

здійснення контролю - вирішальний вплив або можливість здійснення вирішального впливу на господарську діяльність Інвестиційної фірми, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма його активами чи їх значною частиною, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування та прийняття рішення органами управління Інвестиційної фірми, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління Інвестиційної фірми;

інвестиційне консультування - це діяльність Інвестиційної фірми з надання індивідуальних рекомендацій клієнту на його вимогу або з ініціативи Інвестиційної фірми щодо укладення деривативних контрактів, договорів про заміну сторони деривативного контракту, вчинення правочинів щодо фінансових інструментів та валютних цінностей;

істотні умови договору – істотними умовами договорів, що укладаються Інвестиційною фірмою із клієнтами, контрагентами, іншими інвестиційними фірмами, є умови про предмет договору, умови, що визначені чинним законодавством як істотні (обов'язкові) для договорів певного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї зі сторін сторонами було досягнуто згоди;

клієнт - особа, в інтересах та за рахунок якої діє Інвестиційна фірма на підставі відповідного договору, у порядку, передбаченому чинним законодавством;

контрагент - особа, що укладає з Інвестиційною фірмою договір купівлі-продажу (міни) цінних паперів або інших фінансових інструментів;

конфлікт інтересів - суперечність між особистими майновими, немайновими інтересами особи чи близьких їй осіб та її службовими повноваженнями, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень; об'єкти інвестування - фінансові інструменти;

об'єкти управління - цінні папери, інші фінансові інструменти та кошти, призначені для інвестування в цінні папери та інші фінансові інструменти, передані в управління при укладанні договору про управління, а також цінні папери, інші фінансові інструменти та кошти, набуті установником управління у зв'язку з виконанням управителем договору про управління; операція РЕПО - операція купівлі (продажу) цінних паперів із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі єдиного договору РЕПО;

пов'язана особа в розумінні чинного законодавства це: ● юридична особа, яка здійснює контроль за відповідною юридичною особою або контролюється відповідною юридичною особою, або перебуває

під спільним контролем з такою юридичною особою; • фізична особа або члени її сім'ї, які здійснюють контроль за відповідною юридичною особою. Членами сім'ї фізичної особи вважаються її чоловік або дружина, прямі родичі (діти або батьки) фізичної особи, її чоловіка або дружини, а також чоловік або дружина будь-якого прямого родича фізичної особи; • посадова особа відповідної юридичної особи, уповноважена провадити від її імені юридичні дії, спрямовані на встановлення, зміну або припинення правових відносин, а також члени сім'ї такої особи. Членами сім'ї такої посадової особи є її чоловік або дружина, прямі родичі (діти або батьки) посадової особи, її чоловіка або дружини, а також чоловік або дружина будь-якого прямого родича фізичної особи;

реквізити ідентифікації договору - дата та місце укладання договору, вид та номер договору за нумерацією, яка здійснюється у встановленому Інвестиційною фірмою порядку відповідно до вимог чинного законодавства;

строкові операції – правочини з набуття, зміни або припинення прав та зобов'язань за ф'ючерсними контрактами, форвардними контрактами, опціонами та свопами, що здійснюються Інвестиційними фірмами відповідно до вимог законодавства;

субброкерська діяльність - це діяльність Інвестиційної фірми з прийняття від клієнтів замовлень на укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів за рахунок клієнтів і надання відповідних замовлень для виконання іншої інвестиційної фірмі, яка здійснює брокерську діяльність;

фактори ризику - обставини, які можуть призвести до часткової або повної втрати коштів клієнта, у тому числі за рахунок зниження вартості цінних паперів та/ або інших фінансових інструментів; НКЦПФР – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, регулятор.

.2. Інші терміни, визначення яких не наведене у даному розділі вживаються у цьому Положенні відповідно до чинного законодавства.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ТОРГІВЛІ ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ

Глава 3.1. Порядок вчинення правочинів щодо фінансових інструментів (укладання договорів)

3.1.1. Договори укладаються (вчиняються) Інвестиційною фірмою відповідно до Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та Вимог до договорів, які укладаються під час провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами, затверджених рішенням НКЦПФР від 03.11.2020р. №641 (надалі – Вимоги). Договори, зміни або розірвання договорів укладаються (вчиняються) Інвестиційною фірмою у письмовій формі у вигляді паперового або електронного документа з дотриманням вимог законодавства. Договори, зміни до них або розірвання договорів, що укладаються (вчиняються) у вигляді паперового документа, засвідчуються підписами уповноважених осіб сторін та клієнта/контрагента. Укладання договорів між Інвестиційною фірмою та іншими інвестиційними фірмами, у тому числі на організованому ринку капіталу за допомогою електронної торговельної системи, та між Інвестиційною фірмою і клієнтом/контрагентом у вигляді електронних документів здійснюється відповідно до законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

3.1.2. Номер договору, що укладається Інвестиційною фірмою, повинен містити присвоєну ним літерну ознаку виду договору, а саме, при: укладанні договорів при здійсненні брокерської діяльності: ▪ договір доручення – «БД» (присвоюється Інвестиційною фірмою, якщо він за договором виступає повіреним); ▪ договір комісії – «БК» (присвоюється Інвестиційною фірмою, якщо він

договором виступає комісіонером); ▪ генеральний договір - «БО» (присвоюється Інвестиційною фірмою при укладанні договору з клієнтом, який не є інвестиційною фірмою), «БОТ» (присвоюється Інвестиційною фірмою, якщо він за договором з іншою інвестиційною фірмою виступає комісіонером, субкомісіонером або повіреним), «БОК» (присвоюється Інвестиційною фірмою, якщо він за договором з іншою інвестиційною фірмою виступає комітентом в інтересах свого клієнта); ▪ договір субкомісії – «БСС» (присвоюється Інвестиційною фірмою, якщо він за договором субкомісії з іншою інвестиційною фірмою виступає субкомісіонером), «БСК» (присвоюється Інвестиційною фірмою, якщо він за договором субкомісії з іншою інвестиційною фірмою виступає комітентом); ▪ договір на виконання договору комісії, договору доручення, наданого замовлення до генерального договору, укладених з клієнтом, який не є інвестиційною фірмою – «БВ»; ▪ договір на виконання договору комісії, договору доручення, договору субкомісії, наданого замовлення до генерального договору, укладених між інвестиційними фірмами – «БВТ» (присвоюється Інвестиційною фірмою, якщо за договором з іншою інвестиційною фірмою він виступає комісіонером, субкомісіонером або повіреним), «БВК» (присвоюється Інвестиційною фірмою, якщо він в інтересах свого клієнта виступає комітентом за договором з іншою інвестиційною фірмою). наданні інвестиційних послуг з розміщення цінних паперів: ▪ Інвестиційна фірма укладає з клієнтом додатковий договір до генерального договору (договір андеррайтингу) - «АА»; ▪ Інвестиційна фірма укладає з клієнтом договір на придбання (договір щодо відчуження) – «АП»; ▪ Інвестиційна фірма укладає з клієнтом договір про спільну діяльність – «АС». при виконанні операцій РЕПО: ▪ до літерної ознаки номера договору додається літерна ознака - «Р»; при виконанні операцій позики: ▪ до літерної ознаки номера договору додається літерна ознака - «П».

3.1.3. Порядок нумерації договорів, крім договорів, що укладаються на організованому ринку капіталу, наступний: літерна ознака виду договору, наскрізна цифрова нумерація в розрізі кожного договору, дата договору (рік, місяць, день) – Лопп-чч-чч/рр. Для відображення договорів, укладених на організованому ринку, у внутрішньому обліку Інвестиційної фірми до номера біржового контракту додається літерна ознака виду договору відповідно до цієї глави.

3.1.4. Договір обов'язково має містити істотні умови договору, а саме предмет договору, умови, що визначені законом та/або нормативно-правовими актами НКЦПФР як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.

3.1.5. Крім істотних умов договору (за винятком випадків укладання договорів на організованому ринку капіталу) у договорах, укладених Інвестиційною фірмою обов'язково зазначається наступне: реквізити ідентифікації договору; реквізити сторін: о для юридичної особи: повне або скорочене найменування (у разі наявності); код за ЄДРПОУ - для юридичної особи - резидента; номер реєстрації відповідно до торговельного, банківського або судового реєстру або реєстру місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (далі - номер реєстрації) - для юридичної особи - нерезидента; о для фізичної особи: прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності); серія (за наявності) і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дата видачі та орган, що його видав; для фізичної особи - резидента - реєстраційний номер облікової картки платника податків (у разі відсутності відповідно до законодавства - не зазначається); місцезнаходження сторін; серія, номер, дата видачі ліцензії (у разі наявності) торгівлю на провадження відповідного виду професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з торгівлі цінними паперами та/або дата і номер рішення НКЦПФР про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з торгівлі цінними паперами; у разі якщо клієнтом/іншою стороною за договором є професійний учасник фондового ринку - Інвестиційна фірма, вказуються серія, номер, дата видачі ліцензії (у разі наявності) та/або дата і номер рішення НКЦПФР про видачу ліцензії на провадження відповідного виду професійної діяльності - діяльності з торгівлі цінними паперами на фондовому ринку; відповідальність сторін і порядок розгляду спорів; порядок нарахування та сплати винагороди

за надання послуг відповідно до договору (крім договорів укладених під час здійснення дилерської діяльності, договору позики, договору РЕПО, договорів на виконання); порядок, термін (терміни) та спосіб (способи) надання Інвестиційною фірмою звіту (звітів) клієнту (крім договорів укладених під час здійснення дилерської діяльності, договору позики, договору РЕПО, договорів на виконання); підтвердження, що інформація, встановлена статтею 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», надана клієнту (крім договорів укладених при здійсненні дилерської діяльності); відомості про засоби зв'язку між сторонами договору, а також відомості про уповноважених осіб сторін, через яких сторони підтримуватимуть зв'язок, у разі якщо такими особами не є особи, що підписали договір; порядок зміни умов договору та умови його розірвання; умови щодо збереження та захисту інформації, що відповідно до закону належить до конфіденційної, у тому числі інформації, доступ до якої обмежений клієнтом; право Інвестиційної фірми відмовити клієнту в укладенні/виконанні договору комісії, договору доручення, виконанні замовлень, інших розпоряджень (доручень) клієнта, зокрема у випадку, якщо Інвестиційна фірма вбачає, що такі дії можуть призвести до порушення вимог законодавства України (зокрема, маніпулювання цінами на фондовому ринку або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації).

3.1.6. Також у договорі може міститися підтвердження, що до моменту укладання договору (крім дилерського договору) з клієнтом додатково надана інформація про: о фінансову послугу, що пропонується надати Клієнту, із зазначенням вартості цієї послуги для клієнта, якщо інше не передбачено законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг; о умови надання додаткових фінансових послуг та їх вартість; о порядок сплати податків і зборів за рахунок фізичної особи в результаті отримання фінансової послуги; о правові наслідки та порядок здійснення розрахунків з фізичною особою внаслідок дострокового припинення надання фінансової послуги; о механізм захисту Інвестиційною фірмою прав споживачів та порядок врегулювання спірних питань, що виникають у процесі надання фінансової послуги; о реквізити органу, який здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг (адреса, номер телефону тощо), а також реквізити органів з питань захисту прав споживачів; о розмір винагороди Інвестиційною фірмою у разі, коли вона клієнту запропоновано фінансові послуги, що надаються іншими фінансовими установами.

3.1.7. При зміні істотних умов або розірванні договору, що має наслідком виникнення, зміну або припинення зобов'язань Інвестиційної фірми та/або її клієнта, таку зміну або розірвання оформлюється додатковим договором та відображається факт укладання додаткового договору у внутрішньому обліку. Додаткові договори укладаються та оформляються в тому самому порядку та формі, що і основні договори, крім договорів, укладених на організованих ринках. Додаткові договори повинні мати нумерацію, яка б однозначно дозволяла їх ідентифікувати. Додатковий договір, крім умов договору, що змінюються, обов'язково повинен містити посилання на основний договір (договір, до якого додатковим договором вносяться зміни або який відповідно до додаткового договору буде розірваний). З моменту виконання першої частини операції РЕПО, розірвання договору РЕПО в односторонньому порядку внаслідок невиконання або неналежного виконання однією із сторін умов договору не потребує укладання додаткового договору. На організованому ринку укладання (вчинення) договорів, внесення змін до них або їх розірвання, виконання договорів здійснюються з дотриманням правил відповідного оператора організованого ринку.

3.1.8. Правочини щодо фінансових інструментів, що вчиняються за межами України вчиняються Інвестиційною фірмою відповідно до вимог законодавства країни їх вчинення. У випадку коли генеральний договір (інший договір, який містить результати проведеного оцінювання клієнта) укладається між Інвестиційною фірмою та іноземною інвестиційною фірмою він повинен відповідати вимогам законодавства країни де він укладається. Правочини щодо фінансових інструментів, що вчинятимуться на виконання такого договору, повинні вчинятися відповідно до вимог законодавства країни де вчиняються такі правочини.

3.1.9. Провадження Інвестиційною фірмою брокерської діяльності за генеральними договорами з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта здійснюється відповідно до нормативно-правових актів НКЦПФР щодо порядку та умов провадження Інвестиційною фірмою брокерської діяльності за генеральними договорами з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта.

3.1.10. Вчинення правочинів інвестиційними фірмами для кожної з них є провадженням професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.

Глава 3.2. Порядок укладання особистих угод

3.2.1. Особиста угода - вчинення правочину щодо фінансових інструментів, що проводиться відповідною особою або в її інтересах у будь-якому з таких випадків: вчинення правочину щодо фінансових інструментів провадиться не в рамках виконання такими особами своїх професійних обов'язків; операції здійснюється за рахунок будь-якої з наступних осіб: - відповідна особа, а саме особа, що входить до складу керівництва або є керівником структурного підрозділу; учасник/учасники Інвестиційної фірми; працівник, а також будь-яка інша фізична особа, послугами якої розпоряджається або послуги якої контролює Інвестиційна фірма та яка задіяна в наданні Інвестиційною фірмою інвестиційних послуг та провадженні професійної діяльності; інші особи, якщо їх визначено такими чинним законодавством; - будь-яка особа, з якою відповідна особа має сімейні стосунки; - особа, стосовно якої відповідна особа має безпосередню чи опосередковану матеріальну зацікавленість у результаті вчинення правочину, крім отримання комісії за його вчинення; - особи, які здійснюють виконавчі функції (керівництво) - голова та члени колегіального виконавчого органу, особа, що здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу, або інша фізична особа, відповідальна за управління поточною діяльністю Інвестиційної фірми, зокрема, відповідальна за реалізацію політики стосовно надання Інвестиційною фірмою послуг клієнтам, та підзвітна з цього питання наглядовій раді; - особа, з якою відповідна особа має сімейні відносини - будь-яка з перелічених осіб: - особа, яка перебуває у шлюбі із відповідною особою, або особа, яка спільно проживає, пов'язана спільним побутом, має взаємні права та обов'язки із відповідною особою, але не перебуває з нею у шлюбі; - рідна дитина або пасинок або падчерка відповідної особи, які знаходяться на утриманні відповідної особи; - будь-яка інша близька особа щодо відповідної особи, яка спільно проживає, пов'язана спільним побутом, має взаємні права та обов'язки із відповідною особою, протягом одного і більше року на дату особистої угоди. 3.2.2. Інвестиційна фірма встановлює, впроваджує та підтримує належні заходи, спрямовані на запобігання діяльності, викладені у пунктах

3.2.3-3.2.5 цієї глави, будь-якою відповідною особою, залученою до діяльності, яка може викликати конфлікт інтересів, або особою, яка має доступ до внутрішньої інформації або до іншої конфіденційної інформації, що стосується клієнтів або договорів з ними чи на їх користь, в силу діяльності, що здійснюється нею від імені Інвестиційної фірми.

3.2.3. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи не укладали особисту угоду, яка відповідає хоча б одному з таких критеріїв: такій особі заборонено укладати угоди, оскільки вона має доступ до внутрішньої або іншої конфіденційної інформації, що стосується клієнтів або угод з ними чи на їх користь; укладання угоди пов'язано із зловживанням або неправомірним розкриттям конфіденційної інформації; укладання угоди суперечить або може суперечити обов'язкам Інвестиційної фірми відповідно до цього Положення.

3.2.4. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи не надавали поради чи рекомендацій, крім випадків, коли це відбувається під час виконання функціональних обов'язків в межах провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, зокрема, наданні послуг відповідно до договору з клієнтом, будь-якій іншій особі щодо укладання правочину щодо фінансових інструментів, який підпадатиме під дію пункту 3.2.3 цієї глави, як особиста угода відповідної особи

3.2.5. З метою уникнення неправомірного розкриття внутрішньої інформації Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи, крім випадків, коли це відбувається під час виконання функціональних обов'язків в межах провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, зокрема, наданні послуг відповідно до договору з клієнтом, не розкривали будь-якій іншій особі будь-яку інформацію чи висновок, якщо відповідна особа знає або обґрунтовано має знати, що таке розкриття призведе або може призвести до однієї з таких подій: інша особа укладе договір щодо фінансових інструментів, який підпадатиме під дію пункту 3.2.3 цієї глави, як особиста угода відповідної особи; інша особа порадить будь-якій іншій особі укласти таку угоду або відшукає іншу особу, яка може укласти таку угоду в її інтересах.

3.2.6. Вищезазначені заходи виконуються таким чином, щоб: кожна з відповідних осіб, на яку поширюються вимоги пунктів 3.2.3-3.2.5 цієї глави, усвідомлювала обмеження щодо особистих угод та заходів, запроваджених Інвестиційною фірмою у зв'язку з особистими угодами та розкриттям інформації відповідно до пунктів 3.2.3-3.2.5 цієї глави; Інвестиційна фірма в особі директора була проінформована про будь-яку особисту угоду, укладену відповідною особою, шляхом повідомлення про цю угоду; здійснювалось забезпечення збереження записів про особисті угоди, щодо яких було повідомлено Інвестиційну фірму або які були виявлені нею, включаючи інформацію про будь-які дозволи або заборони щодо таких угод.

3.2.7. Вимоги пунктів 3.2.3 – 3.2.6 цієї глави не застосовуються до особистих угод, які укладаються Інвестиційною фірмою на підставі договору про управління фінансовими інструментами і коштами, призначеними для інвестування у фінансові інструменти, укладеного з відповідною особою.

3.2.8. Перед укладенням особистої угоди відповідна особа має перевірити, чи включено емітента фінансового інструменту, що є предметом угоди, фінансовий інструмент, що є предметом угоди або особу, що ініціює угоду, до списку спостереження, списку обмеження чи до списку залучених до угоди осіб, де:

- список спостереження – список емітентів, щодо яких у Інвестиційної фірми є конфіденційна або інсайдерська інформація щодо запланованих угод, а також угод, що не були анонсовані;
- список обмежень – список емітентів і фінансових інструментів, щодо яких накладаються певні обмеження на операції на ринках капіталу, а також список фінансових інструментів, щодо операцій з якими треба застосовувати контроль;
- список залучених до угоди осіб – список відповідних осіб, пов'язаних агентів та осіб, залучених до угоди емітента, щодо якої у таких осіб є або може бути доступ до конфіденційної або інсайдерської інформації.

У разі, якщо емітента, фінансовий інструмент або особу включено до вказаних у цьому пункті списків, угода може бути укладена виключно за попереднім погодженням із комплаєнс-менеджером Інвестиційної фірми. В інших випадках, відповідна особа зобов'язана повідомити комплаєнс-менеджера про укладену угоду протягом 1 (одного) робочого дня з моменту її укладення.

3.2.9. Повідомлення про намір укласти особисту угоду може направлятися засобами корпоративної електронної пошти або іншого програмного забезпечення, що використовується в Інвестиційній фірмі. Комплаєнс-менеджер має право вимагати у відповідної особи, додаткову інформацію та документи стосовно особистої угоди, яку така особа має намір укласти, або щодо вже укладеної угоди

3.2.10. Комплаєнс-менеджер має право відмовити у погодженні особистої угоди, якщо її укладання суперечитиме цьому Порядку або законодавству, а також у випадках, якщо відповідна особа, не надала на вимогу комплаєнс-менеджера додаткову інформацію та документи стосовно особистої угоди. Комплаєнс-менеджер надає погодження чи відмовляє у погодженні особистої угоди протягом 2 (двох) робочих днів з дня отримання повідомлення про намір укласти особисту угоду та надання додаткової інформації (за необхідності). Погодження на укладання особистої угоди залишається чинним протягом вказаного у такому погодженні строку, але не більше 5 (п'яти) робочих днів, включаючи день його надання. При цьому комплаєнс-менеджер має прав відкликати видане ним

погодження у будь-який час. Працівники, які здійснюють обслуговування операцій Інвестиційної фірми з торгівлі фінансовими інструментами, зобов'язані виявляти спроби відповідних осіб укласти особисті угоди, які ініційовано без отримання погодження або у погодженні яких було відмовлено.

3.2.11. Комплаєнс-менеджер зобов'язаний довести зміст даного Порядку до відома відповідних осіб та здійснювати контроль за виконанням встановлених в Інвестиційній фірмі правил та процедур, спрямованих на запобігання виникненню конфлікту інтересів і дотримання порядку проведення особистих угод. Функції комплаєнс-менеджера, зокрема, включають: • координування та участь у процесі погодження укладання особистих угод; • забезпечення формування звітів про особисті угоди на щоденній основі за допомогою програмного забезпечення БАС і їх аналіз; • анкетування працівників Інвестиційної фірми та пов'язаних агентів з метою обліку відповідних осіб та осіб, пов'язаних з відповідними особами близькими відносинами); систематизація отриманої за допомогою анкетування інформації; • ведення списку спостереження, списку обмеження, списку залучених до угоди осіб та, за потреби, інших списків; • відстеження несанкціонованого використання інсайдерської або іншої конфіденційної інформації; • участь у підготовці посадових інструкцій в частині обов'язків при укладанні працівниками особистих угод. • складання переліку типових ситуацій з ознаками конфлікту інтересів за участю відповідних осіб, за наявності яких проведення особистих угод в Інвестиційній фірмі заборонено, постійне його оновлення; • організація системи збереження записів про особисті угоди, щодо яких було повідомлено Інвестиційну фірму або які були виявлені нею, включаючи інформацію про будь-які дозволи або заборони щодо таких угод.

3.2.12. Відповідні особи несуть адміністративну та цивільну відповідальність за недотримання цього Положення відповідно до вимог законодавства. Інвестиційна фірма має право стягнути з винних осіб усі витрати та/або збитки, що будуть спричинені Інвестиційній фірмі або її посадовим особам винними діями відповідних осіб, зокрема, порушенням положень цього Положення або законодавства щодо регулювання ринків капіталу.

3.2.13. Фінансові аналітики та інші відповідні особи не можуть укладати особисті угоди чи вчиняти інші правочини (крім як при виконанні функцій маркет-мейкерів згідно законодавства або при виконанні розпорядження клієнта, наданого за самостійною ініціативою такого клієнта, в інтересах будь-якої іншої особи, включаючи іншу інвестиційну фірму) щодо фінансових інструментів, яких стосується інвестиційне дослідження, або будь-яких пов'язаних фінансових інструментів (фінансових інструментів, на ціну яких значною мірою впливає зміна цін на фінансові інструменти, які є предметом інвестиційного дослідження, до яких відносяться деривативи на такі фінансові інструменти), виходячи з розуміння про імовірний строк підготовки та/або зміст інвестиційного дослідження, яке не є публічно доступним або доступним клієнтам і зміст якого не є очевидним з інформації, яка є доступною, поки особи, серед яких розповсюджуватиметься це інвестиційне дослідження, не матимуть достатньої можливості діяти відповідно до такого дослідження. В обставинах, не зазначених у попередньому абзаці, фінансові аналітики та будь-які інші відповідні особи, що беруть участь у підготовці інвестиційного дослідження, не повинні укладати особисті угоди щодо фінансових інструментів, яких стосується інвестиційне дослідження або будь-яких пов'язаних фінансових інструментів, всупереч цим рекомендаціям, окрім виняткових обставин за умови попереднього погодження комплаєнс менеджером.

Глава 3.3. Процедури прийняття рішень відповідними особами

3.3.1. Інвестиційна фірма дотримується наступних організаційних вимог: створює, впроваджує та підтримує процедури прийняття рішень та організаційну структуру, яка забезпечує функціонування визначеного та документально оформленого розподілу функцій та обов'язків і порядку звітності; забезпечує, щоб їх відповідальні особи знали про процедури, яких слід дотримуватися для належного виконання ними своїх обов'язків; встановлює, впроваджує та підтримує належні механізми внутрішнього контролю, призначені для забезпечення дотримання рішень та процедур на всіх організаційних рівнях Інвестиційної фірми; наймає персонал, який володіє навичками, знаннями та

досвідом, необхідним для виконання покладених на них обов'язків; створює, впроваджує та підтримує ефективну внутрішню звітність та передачу інформації на всіх відповідних організаційних рівнях Інвестиційної фірми; підтримує актуальні та впорядковані записи про свою діяльність та внутрішню організацію.

3.3.2. У разі, якщо відповідні особи не беруть участь в укладенні особистих угод, передбачених Порядком укладання особистих угод згідно глави 3.2 цього Положення, то прийняття рішень відповідними особами здійснюється у відповідності до обмежень, визначених статутними документами, посадовими інструкціями, цим та іншими положеннями та документами Інвестиційної фірми, законодавчими та нормативно-правовими актами.

3.3.3. Кожна особа, яка згідно визначення у пункті 3.2.1 цього Положення віднесена до кола відповідних осіб, має бути проінформована про цей факт. Ознайомлення та розуміння наслідків віднесення до відповідних осіб та обмежень на проведення особистих угод, главою 3.2 цього Положення, має бути оформлене письмово.

3.3.4. Перелік відповідних осіб (разом з особами, пов'язаними з такими відповідними особами) створюється та регулярно актуалізується Інвестиційною фірмою, а також має бути постійно доступним для осіб, які беруть участь у забезпеченні процедур, пов'язаних з укладенням договорів та наданні послуг клієнтам, аби забезпечити дотримання відповідними особами обмежень щодо особистих угод.

4. ПОРЯДОК РОБОТИ З КЛІЄНТАМИ

Глава 4.1. Порядок проведення оцінювання клієнта. Порядок виконання замовлень клієнтів з метою отримання якомога кращого результату для клієнтів

4.1.1. Інвестиційна фірма при провадженні професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими послугами повинна керуватися принципами чесності, справедливості та професійності з метою найкращого забезпечення інтересів клієнта.

4.1.2. Інвестиційна фірма повинна завчасно до надання інвестиційних послуг надавати клієнтам або потенційним клієнтам інформацію про: о найменування та місцезнаходження Інвестиційної фірми, а також контактні дані, необхідні для того, щоб клієнти могли ефективно спілкуватися з Інвестиційною фірмою; о мови, якими клієнт може спілкуватися з Інвестиційною фірмою, і отримувати від Інвестиційної фірми документи та іншу інформацію; о засоби зв'язку, що використовуються між Інвестиційною фірмою та клієнтом, у тому числі, для надсилання та отримання замовлень; о інформацію про отриману(і) ліцензію(ї), видану(і) НКЦПФР, а також контактні дані НКЦПФР; о інформацію про факт надання Інвестиційною фірмою послуг за участю іноземної інвестиційної фірми (якщо такий факт матиме місце із зазначенням держави, в якій зареєстрована така іноземна інвестиційна фірма; о характер, періодичність та терміни подання звітів про виконання послуг, які Інвестиційна фірма надає клієнту відповідно до Положення; о заходи (короткий опис), які Інвестиційна фірма здійснює для забезпечення захисту фінансових інструментів або коштів клієнта, якщо такі знаходяться в управлінні Інвестиційної фірми; о політику конфлікту інтересів, яку підтримує Інвестиційна фірма (опис в узагальненій формі), або більш детальну інформацію на надійному носії чи через веб-сайт – на окрему вимогу клієнта. У разі надання Інвестиційною фірмою послуги з управління цінними паперами, крім зазначеної вище інформації, клієнту (потенційному клієнту) завчасно (до надання інвестиційних послуг) надається наступна інформація: о інформацію про метод та частоту оцінки фінансових інструментів (надалі – ФІ), що перебувають в портфелі клієнта; о подробиці будь-якого делегування дискреційного управління всіма або частиною ФІ або коштів у портфелі клієнтів; о специфікацію ринкових показників, з якими буде порівнюватися ефективність управління клієнтським портфелем; о типи ФІ, які можуть бути включені до

клієнтського портфелю, і типи операцій, які можуть здійснюватися з такими інструментами, включаючи будь-які ліміти; о цілі управління, рівень прийнятного ризику під час використання менеджментом дискреційних повноважень і конкретні обмеження цих дискреційних повноважень.

4.1.3. При проведенні операцій з ФІ з клієнтами Інвестиційна фірма дотримується процедури проведення оцінки відповідності та доречності надання інвестиційних порад та інвестиційних послуг клієнту, визначеної у Главі 4.2 цього Положення, та звітування перед клієнтом, а саме: діяти згідно умов договорів, укладених з клієнтом, готувати звітність, лише передбачену умовами договорів та чинним законодавством, діяти виключно в інтересах клієнта при здійсненні брокерської діяльності, спрямовувати свої дії для найкращого виконання замовлень клієнта, враховуючи умови, зазначені в договорі, кон'юнктури ринків капіталу, умови здійснення розрахунково-клірингових операцій та надання депозитарних послуг, ризик вибору контрагента та інші фактори ризику. А також попереджати клієнта про ризики конкретного правочину з фінансовими інструментами, якщо це передбачено договором.

4.1.4. Інвестиційна фірма проводить оцінювання клієнта в наступному порядку: інформує клієнта про перелік послуг, що надаються Інвестиційною фірмою; надає клієнту інформацію про захист прав споживачів фінансових послуг у відповідності до діючого законодавства; проводить оцінювання клієнта шляхом: о проведення співбесіди або опитування з клієнтом, в ході якої з'ясовуються бажаний результат та можливості проведення клієнтом операцій з ФІ; о визначення платоспроможності клієнта, наміри щодо операції з ФІ; о проведення ідентифікації та верифікації особи клієнта у відповідності до вимог діючого законодавства та затверджених внутрішніх положень, що регулюють відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення; о здійснення перевірки відповідності клієнта критеріям, зазначеним в п. 4.1.6 цієї глави; о здійснення письмових процедур шляхом заповнення клієнтом анкети чи опитувальника з метою оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта (клієнта-фізичної особи або представників юридичної особи-клієнта), що надають достатні підстави вважати, що у зв'язку із передбачуваними правочинами та/або інвестиційними послугами клієнт може самостійно прийняти рішення щодо інвестування та взяти на себе пов'язані із цим ризики; о визначення власного економічного інтересу та доцільності проведення операції клієнта з ФІ; приймає рішення щодо можливості проведення клієнту операції з ФІ; розробляє первісну модель виконання клієнтом та Інвестиційною фірмою визначеної операції; визначає процедуру фіксації взаємодії з клієнтом (представником клієнта) та іншими учасниками ринків капіталу, а саме: о між Клієнтом та Інвестиційною фірмою укладається відповідний договір, в якому остаточно закріплюються всі істотні та інші умови, стосовно виконання визначеної операції з ФІ. Договір, що складений відповідно вимог чинного законодавства та цього Положення, підписується клієнтом та Інвестиційною фірмою, а також при необхідності іншими учасниками ринків капіталу та засвідчується за наявності печатками. Договір містить результати проведеного оцінювання клієнта; о фактом виконання операції з ФІ є підписання Клієнтом та Інвестиційною фірмою акту виконаних робіт (акту виконання договору), в якому зазначається, що зобов'язання виконані в повному обсязі та належним чином, і клієнт та Інвестиційна фірма претензій один до одного не мають.

4.1.5. Інвестиційна фірма за результатами оцінювання класифікує своїх клієнтів за такими категоріями: кваліфікований інвестор: ● професійний клієнт – клієнт, який володіє вмінням, досвідом та знаннями в галузі ринків капіталу, достатніми для прийняття ним самостійних інвестиційних рішень та оцінки ризиків щодо вчинення правочинів щодо ФІ; ● прийнятний контрагент – юридичні особи (в тому числі нерезиденти), яким Інвестиційна фірма надає Інвестиційні послуги, до яких відносяться міжнародні фінансові організації, іноземні держави та їх центральні банки, держава Україна в особі відповідних суб'єктів управління об'єктами державної власності, професійні учасники ринків капіталу, банки та страхові компанії, іноземні інвестиційні фірми, а також інші юридичні особи, які визнаються внутрішніми документами Інвестиційної фірми, як прийнятні контрагенти;

некваліфікований інвестор: ● непрофесійний клієнт – клієнт, який не є професійним клієнтом або не був визнаний Інвестиційною фірмою професійним клієнтом або прийнятним контрагентом. Клієнт може бути визнаним кваліфікованим інвестором лише у разі складання та підписання заяви відповідно до умов Генерального договору, де зазначається його досвід та знання у галузі (ринків капіталу) про що складається відповідний опитувальник, та зазначається, що він усвідомлює наслідки застосування до нього положень законодавства щодо кваліфікованих інвесторів. Кваліфікований інвестор є відповідальним за неподання або несвоєчасне подання інформації щодо будь-яких змін, які можуть вплинути на його відповідність критеріям кваліфікованого інвестора. Інвестиційна фірма інформує клієнтів на надійному носії про право клієнтів вимагати віднесення їх до іншої категорії, а також про всі обмеження у рівні захисту клієнта, до яких може призвести віднесення їх до іншої категорії. Інвестиційна фірма може за власною ініціативою або на письмову вимогу клієнта розглядати клієнта: о як непрофесійного або професійного клієнта, якщо клієнт віднесений або може бути віднесений до категорії прийнятних контрагентів; о як непрофесійного клієнта, якщо цей клієнт віднесений до категорії професійних клієнтів.

4.1.6. Професійними клієнтами (кваліфікованими інвесторами) є клієнти, визначені такими у ст. 6 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Клієнт має право вимагати від Інвестиційної фірми (шляхом надання письмової вимоги) віднесення його до іншої категорії, що призведе до зміни рівня захисту клієнта щодо інвестиційних послуг або правочинів, або одного чи більше типів правочинів або фінансових інструментів (для визнання прийнятного контрагента непрофесійним або професійним клієнтом); однієї чи більше інвестиційних послуг або певного правочину (певних правочинів) щодо фінансових інструментів (для визнання професійного клієнта непрофесійним клієнтом). Особа (клієнт) може бути визнана професійним клієнтом лише у разі дотримання такого порядку: така особа (клієнт) повинна письмово зазначити Інвестиційній фірмі, що вона бажає, щоб її визнали професійним клієнтом щодо конкретної інвестиційної послуги (інвестиційних послуг) та/або стосовно певного правочину (певних правочинів) щодо ФІ; Інвестиційна фірма повинна повідомити таку особу (клієнта) у письмовій формі про положення законодавства щодо професійних клієнтів, зокрема про зменшення рівня захисту; така особа (клієнт) повинна повідомити Інвестиційну фірму у письмовій формі, що вона усвідомлює наслідки застосування до неї положень законодавства щодо професійних клієнтів. До проведення необхідних процедур щодо визнання особи професійним клієнтом Інвестиційна фірма не повинна застосовувати до такої особи положення законодавства щодо професійних клієнтів при наданні фінансової послуги та/або стосовно певного правочину (певних правочинів) щодо ФІ.

4.1.7. При укладанні договору (крім генерального договору), отриманні від клієнта замовлення Інвестиційна фірма зобов'язана встановити права клієнта стосовно ФІ, які є об'єктом цивільних прав за договором/замовленням. Інвестиційна фірма має право відмовити клієнту в укладанні договору чи проведенні операцій з ФІ, зокрема, якщо вона має підстави вважати, що в діях клієнта та/або контрагента наявні ознаки маніпулювання цінами на ринку капіталів. На вимогу клієнта Інвестиційна фірма зобов'язана надати інформацію щодо стану виконання будь-якого укладеного з ним договору, наданого замовлення, про що Інвестиційна фірма інформує клієнта.

4.1.8. В процесі роботи з клієнтами за операціями із ФІ Інвестиційна фірма зобов'язана: діяти в інтересах клієнта, враховуючи умови, зазначені в укладеному з ним договорі, вимоги законодавства щодо фінансових інструментів, кон'юнктуру ринках капіталу, умови здійснення клірингу та розрахунків, надання депозитарних послуг, ризик вибору контрагентів та інші фактори ризику; вживати всіх відповідних заходів з метою отримання якомога кращого результату для свого клієнта при виконанні договорів та/або замовлень, враховуючи ціну, витрати, швидкість, ймовірність виконання та розрахунку, розмір, характер або інші міркування, суттєві для виконання замовлення; попереджати клієнта про ризики конкретного правочину з ФІ, якщо ця умова передбачена договором; узгоджувати з клієнтом рівень можливого ризику при здійсненні операцій з купівлі, продажу або

міни ФІ, у тому числі щодо ліквідності ФІ, що придбаватимуться, якщо інше не передбачено договором. У разі укладення Інвестиційною фірмою договорів за власний рахунок разом з укладенням ним договорів за рахунок клієнта виконання договорів для клієнта є пріоритетним; надавати клієнту інформацію щодо біржового курсу ФІ та/або ринкової вартості ФІ, якщо ця умова передбачена договором; у першу чергу виконувати операції з ФІ за договорами та замовленнями клієнтів у порядку їх надходження, якщо інше не передбачено договором або дорученням клієнтів, а потім операції за власний рахунок з такими самими ФІ; у разі наявності у Інвестиційної фірми зацікавленості, яка перешкоджає йому виконати договір та/або замовлення клієнта на найвигідніших для нього умовах, Інвестиційна фірма негайно повідомляє про це клієнта з подальшим письмовим підтвердженням клієнта про отримання такого повідомлення засобами зв'язку, визначеними договором; відкривати окремий поточний рахунок для грошових коштів клієнта, що перебувають в управлінні Інвестиційної фірми; вести облік грошових коштів клієнтів, що перебувають в управлінні Інвестиційної фірми, на окремих поточних рахунках, які відкриваються Інвестиційною фірмою у банку; здійснювати функції керуючого рахунком у фінансових інструментах клієнта в межах повноважень, наданих клієнтом, згідно з умовами договору (у разі призначення клієнтом інвестиційної фірми керуючим його рахунком у фінансових інструментах у депозитарній установі); надавати клієнту звіти про виконання договору доручення, договору комісії, замовлень до генерального договору та звіт щодо діяльності з управління фінансовими інструментами згідно з вимогами чинного законодавства, а також копії будь-якого з документів внутрішнього обліку, які стосуються укладання та виконання Інвестиційною фірмою договорів в інтересах цього клієнта, у разі якщо така умова передбачена договором з клієнтом; виконувати функції податкового агента у випадках, визначених Податковим кодексом України; інформувати клієнта про вимоги законодавства про інститути спільного інвестування в частині обмежень обсягів участі фізичних осіб у венчурних/кваліфікаційних інститутах спільного інвестування, вимоги законодавства щодо переважного права акціонерів приватного акціонерного товариства на придбання акцій, що продаються іншими акціонерами; вживати заходів щодо уникнення конфлікту інтересів, що виникають у процесі надання послуг, повідомляти клієнта про загальний характер та/або джерела конфліктів до того, як буде виконано дії за його дорученням. на вимогу клієнта надавати інформацію щодо ринкової вартості ФІ.

4.1.9. В процесі роботи з клієнтами Інвестиційна фірма не має права: розголошувати конфіденційну інформацію (комерційну таємницю) клієнтів, за винятком надання такої інформації у випадках, прямо передбачених законодавством; запевняти клієнтів в гарантованому отриманні доходу за ФІ (чи його певної величини) або у гарантованій відсутності збитків від інвестування в ФІ, робити заяви, які можуть бути розцінені як гарантії зазначеного; при виконанні Генерального договору здійснювати операції з ФІ за рахунок та в інтересах клієнта без отримання від нього замовлення, яке відповідає вимогам Комісії та цього Положення; використовувати грошові кошти, ФІ клієнтів для здійснення операцій у власних інтересах, інтересах інших клієнтів або третіх осіб або використовувати грошові кошти, ФІ як забезпечення, у тому числі заставу, якщо інше не передбачено чинним законодавством або договором з клієнтом; здійснювати операції з ФІ клієнта, використовувати грошові кошти клієнта виключно з метою отримання винагороди, не діючи в інтересах клієнта та/або не виконуючи договори та/або замовлення до Генерального договору я на найвигідніших умовах; набувати ФІ певного виду та кількості, які не передбачені інвестиційною декларацією при здійсненні діяльності з управління фінансовими інструментами; безоплатно відчужувати ФІ, що знаходяться в його управлінні; задовольняти вимоги своїх кредиторів за рахунок ФІ, а також грошових коштів, що належать клієнтам; передавати виконання договору комісії, замовлення клієнта іншим особам без попередньої згоди клієнта та у разі, якщо це не обумовлено умовами договору з клієнтом; передавати виконання замовлення клієнта іншим особам, якщо це замовлення отримано від іншої інвестиційної фірми, щодо якого він виступає субкомісіонером; передавати виконання договору андеррайтингу (укладання договорів на придбання) іншим особам; здійснювати операції з емісійними ФІ, випуск яких не зареєстрований НКЦПФР в установленому законодавством порядку, якщо державна

реєстрація таких емісійних фінансових інструментів передбачена законодавством; здійснювати правочини (крім укладання додаткових договорів щодо зміни терміну/строку оплати та/або строку здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти, або щодо розірвання раніше укладених договорів) з ФІ, обіг, розміщення яких зупинено у встановленому законодавством порядку, починаючи з дати оприлюднення інформації про такі події на офіційному веб-сайті НКЦПФР; здійснювати операції з купівлі, продажу або міни ФІ власного випуску; при проведенні посередницької діяльності (брокерської діяльності, діяльності з управління фінансовими інструментами) здійснювати торгівлю акціями того емітента, у якому він безпосередньо або побічно володіє майном у розмірі понад п'ять відсотків статутного капіталу; розривати договори купівлі-продажу фінансових інструментів, що укладаються на організованому ринку капіталу, крім випадків, передбачених законом; здійснювати види діяльності, які не передбачені законом.

Глава 4.2. Процедура проведення оцінки відповідності і доречності надання інвестиційних порад та інвестиційних послуг клієнту

4.2.1. Перед укладенням з клієнтом (потенційним клієнтом) або від імені клієнта договору щодо ФІ Інвестиційна фірма зобов'язана отримати всю необхідну інформацію стосовно знань та досвіду клієнта (потенційного клієнта) щодо ФІ. При наданні інвестиційною фірмою послуг з інвестиційного консультування або послуг з управління портфелем ФІ додатково отримується інформація щодо фінансового стану клієнта (потенційного клієнта) та мети укладення договору щодо фінансового інструменту з метою надання рекомендацій клієнту (потенційному клієнту) щодо фінансових інструментів, які є придатними для такого клієнта (потенційного клієнта). Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку встановлює порядок визначення інвестиційними фірмами ФІ, які є придатними для клієнтів (потенційних клієнтів).

4.2.2. Якщо на підставі отриманої інформації Інвестиційна фірма вважає, що відповідний ФІ не є придатним для клієнта (потенційного клієнта), вона зобов'язана надати клієнту повідомлення про це. Таке повідомлення повинно бути викладене в письмовій формі, підписано клієнтом (потенційним клієнтом) щодо його ознайомлення та не містити іншої інформації, крім попередження про те, що відповідний ФІ не є придатним для клієнта (потенційного клієнта), а також обґрунтування висновку інвестиційної фірми щодо непридатності ФІ для клієнта (потенційного клієнта). Якщо на підставі отриманої інформації Інвестиційна фірма вважає, що відповідний ФІ є придатним для клієнта (потенційного клієнта), вона зобов'язана надати клієнту повідомлення про те, чи буде Інвестиційна фірма періодично аналізувати придатність відповідного ФІ для клієнта та повідомить клієнта про те, що даний фінансовий інструмент став непридатним для нього. Таке повідомлення повинно бути викладене в письмовій формі, підписано клієнтом (потенційним клієнтом) щодо його ознайомлення та не містити іншої інформації, крім зазначення того, що інвестиційна фірма здійснюватиме (або не здійснюватиме) періодичний аналіз придатності відповідного ФІ для клієнта, зазначення періодичності здійснення такого аналізу, а також зобов'язання повідомляти (із зазначенням способу надання повідомлення) клієнта про те, що даний ФІ став непридатним для нього.

4.2.3. Якщо клієнт (потенційний клієнт) відмовляється надавати інформацію з метою визначення придатності ФІ для такого клієнта (потенційного клієнта) або якщо інформація, надана клієнтом (потенційним клієнтом), є недостатньою для такого визначення, інвестиційна фірма зобов'язана надати клієнту повідомлення про те, що відмова у наданні такої інформації або надання недостатньої інформації унеможливує визначення інвестиційною фірмою придатності певного ФІ для такого клієнта (потенційного клієнта). Таке повідомлення повинно бути надане після відмови клієнта (потенційного клієнта) у наданні відповідної інформації, викладене в письмовій формі, підписано клієнтом (потенційним клієнтом) щодо його ознайомлення та не містити іншої інформації, крім попередження про те, що відмова у наданні інформації або надання недостатньої інформації унеможливує визначення Інвестиційною фірмою придатності ФІ для такого клієнта (потенційного клієнта), з обов'язковим зазначенням інформації, яка для цього додатково вимагається.

4.2.4. Положення пунктів 4.2.1 - 4.2.3 цієї глави не застосовуються перед укладенням з клієнтом або від імені клієнта договору щодо ФІ, щодо якого Інвестиційною фірмою вже здійснено дії, передбачені в цих пунктах. Положення пунктів 4.2.1 - 4.2.3 цієї глави не застосовуються у разі надання Інвестиційною фірмою послуг виключно з виконання замовлень клієнтів (без надання, зокрема, послуг з інвестиційного консультування або послуг з управління портфелем фінансових інструментів) щодо ФІ, якщо виконані всі такі умови: о такі послуги надаються щодо акцій, облігацій, допущених до торгів на регульованому ринку, казначейських зобов'язань України, цінних паперів інститутів спільного інвестування, ощадних (депозитних) сертифікатів; о послуги надаються за ініціативою клієнтів (потенційних клієнтів); о Інвестиційна фірма повідомила клієнтів (потенційних клієнтів) про те, що при наданні таких послуг вона не зобов'язана оцінювати придатність ФІ для клієнта (потенційного клієнта) та клієнт (потенційний клієнт) не матиме прав, що визначені в п. 4.2.5 цієї глави. Таке повідомлення має бути викладене в письмовій формі та підписане клієнтом (потенційним клієнтом); о клієнтам не надаються додаткові послуги, передбачені пунктом 1 частини другої статті 44 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», крім їх надання в рамках погоджених раніше лімітів.

4.2.5. Перед першим укладенням з клієнтом (потенційним клієнтом), який є кваліфікованим інвестором, або від імені такого клієнта договору щодо ФІ Інвестиційна фірма зобов'язана надати клієнту повідомлення про те, що: клієнт має статус кваліфікованого інвестора; правовідносини між клієнтом та Інвестиційною фірмою здійснюватимуться з урахуванням такого статусу; клієнт може подати Інвестиційній фірмі заяву (стосовно всіх або певних договорів, що укладаються Інвестиційною фірмою з таким клієнтом або від його імені) в письмовій формі про те, що клієнт бажає, щоб до нього застосовувалися положення пунктів 4.2.1 - 4.2.3 цієї глави. Вимоги цієї статті не застосовуються у випадках, коли клієнтом Інвестиційної фірми є кваліфікований інвестор, крім випадку, коли такий інвестор подав Інвестиційній фірмі заяву (стосовно всіх або певних договорів, що укладаються Інвестиційною фірмою з таким інвестором або від його імені) у письмовій формі про те, що він бажає, щоб положення пунктів 4.2.1 - 4.2.3 цієї глави застосовувалися до нього.

Глава 4.3. Процедури фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу

4.3.1. Інвестиційна фірма повинна проводити фіксацію взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу та організованого товарного ринку, а саме: здійснювати записи всіх телефонних розмов та електронних повідомлень з клієнтом (представником клієнта) та іншими учасниками ринків капіталу, включаючи внутрішні телефонні розмови та електронні повідомлення між працівниками, які пов'язані чи можуть бути пов'язані з отриманням, опрацюванням та виконанням замовлень клієнтів, які призводять чи можуть призводити до укладання договору, та/або доручень (розпоряджень) клієнтів, які призводять чи можуть призводити до отримання або зміни реквізитів замовлення за допомогою наступних засобів: корпоративної пошти, корпоративного телефону, програмних засобів, тощо; складати письмовий звіт, під час особистої розмови працівника Інвестиційної фірми з клієнтом (представником клієнта) у разі отримання доручень (розпоряджень) від клієнта, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення; періодично здійснювати оцінювання ефективності процедур фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу; за необхідності вносити зміни до процедур фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу, за результатом проведеного оцінювання їх ефективності, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності; вести перелік осіб, які отримали від інвестиційної фірми відповідні засоби та/або мають засоби, використання яких погоджено Інвестиційною фірмою, за допомогою яких здійснюється запис телефонних розмов та електронних повідомлень.

4.3.2. Інвестиційна фірма не надає інвестиційні послуги, які стосуються приймання, передачі та виконання замовлень, клієнтам, які заздалегідь не були повідомлені про запис їх телефонних розмов та/або електронних повідомлень, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення. 4.3.3. Записи та письмові звіти, створені Інвестиційною фірмою відповідно до вимог цієї глави зберігаються Інвестиційною фірмою протягом п'яти років.

5. ПОРЯДОК ПРОВАДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ТОРГІВЛІ ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ, НА ЯКІ ІНВЕСТИЦІЙНА ФІРМА МАЄ ВІДПОВІДНІ ЛІЦЕНЗІЇ

Глава 5.1. Порядок провадження брокерської діяльності

5.1.1. При провадженні брокерської діяльності Інвестиційна фірма укладає цивільно-правові договори (зокрема на підставі замовлення до генерального договору або на підставі договорів комісії, доручення) щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів від свого імені (від імені клієнта), за дорученням і за рахунок клієнта.

5.1.2. Інвестиційна фірма при здійсненні брокерської діяльності може укладати наступні договори: генеральний договір; договір комісії; договір доручення; договір купівлі-продажу (міні); операцію РЕПО; договір позики.

5.1.3. Інвестиційна фірма може виступати поручителем або гарантом виконання зобов'язань перед третіми особами за договорами, що укладаються від імені клієнта Інвестиційної фірми, отримуючи за це винагороду, що може визначатися договором Інвестиційної фірми з клієнтом.

5.1.4. У разі, якщо Інвестиційна фірма уклала зі своїм клієнтом договір комісії чи договір доручення або отримала від клієнта замовлення до генерального договору щодо проведення операції з фінансовими інструментами за межами України, має право здійснити таку операцію за участю іноземної інвестиційної фірми із дотриманням вимог законодавства країни, в якій здійснюється операція, за умови, наявності ліцензії на провадження депозитарної діяльності депозитарної установи, дія якої не була зупинена.

5.1.5. Проведення брокерської діяльності на підставі генерального договору. Предметом генерального договору є встановлення порядку надання Інвестиційною фірмою послуг клієнту та/або здійснення дій чи надання послуг, пов'язаних з такими послугами, в залежності від результатів проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта. Предметом генерального договору, який укладається з іншою інвестиційною або іноземною інвестиційною фірмою, є встановлення порядку надання взаємних інвестиційних послуг та/або здійснення дій чи надання послуг, пов'язаних з такими послугами, між такими особами. При укладанні такого генерального договору обидві особи можуть виступати одна до одної у якості клієнта та надавача інвестиційних послуг. Генеральний договір повинен відповідати вимогам, визначеним у розділі II Вимог, а також повинен містити: результати проведеного оцінювання клієнта; порядок проведення оцінювання клієнтів; порядок взаємодії Інвестиційної фірми з певною категорією клієнтів; порядок проведення повторного оцінювання клієнта; перелік інвестиційних послуг, які можуть надаватись клієнту; порядок, спосіб та форму надання клієнтом замовлень та інших розпоряджень, доручень; порядок опрацювання та виконання замовлень та інших розпоряджень, доручень клієнта; права та обов'язки сторін договору; політику щодо конфлікту інтересів; строк дії договору; декларацію про фактори ризиків; підтвердження, що інформація про загальний характер та/або джерела потенційного конфлікту інтересів надана клієнту; порядок обміну інформацією між сторонами договору; політику найкращого виконання замовлення; процедури захисту інформації. За генеральним договором Інвестиційна фірма може діяти стосовно клієнта як комісіонер або як повірений. Генеральний договір у разі, якщо Інвестиційна фірма буде діяти стосовно клієнта як комісіонер, має містити: ● строк та умови здійснення переходу прав

власності на фінансові інструменти; • спосіб проведення розрахунків за договором купівлі/продажу (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати») (крім випадків здійснення операцій поза межами України). Генеральний договір у разі, якщо Інвестиційна фірма буде діяти стосовно клієнта як повірений, має містити: • строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти. Крім вищезазначених умов, генеральний договір може передбачати надання Інвестиційною фірмою клієнту супутніх послуг, зокрема, інформаційних та консультаційних послуг, інвестиційних порад, послуг, пов'язаних з виконанням функцій керуючого рахунком у цінних паперах клієнта у депозитарній установі, а також надання клієнтом права Інвестиційній фірмі передавати виконання його замовлень, відповідно до яких Інвестиційна фірма виступає стосовно нього комісіонером, іншій інвестиційній фірмі. Для здійснення маржинальних операцій Інвестиційна фірма укладає з клієнтом додатковий договір до генерального договору, в якому визначаються: порядок надання послуги з купівлі-продажу фінансових інструментів при здійсненні маржинальних операцій; розмір та порядок одержання плати за послуги з купівлі-продажу фінансових інструментів, обумовлені особливостями маржинальних операцій; рівень маржі (граничний рівень, рівень для направлення вимоги та критичний рівень); розмір дисконтів; опис фінансових інструментів, які можуть бути предметом забезпечення при маржинальних операціях; застереження стосовно купівлі Інвестиційною фірмою фінансових інструментів за кошти клієнта, що складають забезпечення; застереження про можливість продажу Інвестиційною фірмою фінансових інструментів, які можуть бути предметом забезпечення, на організованих ринках при врегулюванні зобов'язань клієнта перед Інвестиційною фірмою; застереження щодо ризиків, які виникають при здійсненні маржинальних операцій, зокрема ціновий ризик за активами, набутими за власні кошти, та активами, переданими як забезпечення зобов'язань перед Інвестиційною фірмою, ризику втрати доходу, ризику втрати коштів або ризику втрат, розмір яких перебільшує розмір власних коштів клієнта при примусовому закритті клієнтських позицій; ризику невиконання чи часткового виконання маржинальних операцій за рішенням Інвестиційної фірми тощо; право Інвестиційної фірми примусово реалізовувати фінансові інструменти, що належать клієнту, або купувати фінансові інструменти за рахунок коштів клієнта з метою виконання зобов'язань клієнта перед Інвестиційною фірмою за маржинальними операціями, якщо рівень маржі менший за критичний рівень маржі. Невід'ємною частиною такого додаткового договору є підписана між Інвестиційною фірмою та клієнтом згода (відмова) клієнта окремо за кожною позицією щодо особливостей провадження брокерської діяльності з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта про те, що клієнт ознайомлений з умовами надання послуги з купівлі-продажу фінансових інструментів при здійсненні маржинальних операцій та ризиками, що виникають при їх провадженні, а також умовами надання клієнтом належних йому фінансових інструментів та коштів Товариству. Додатковий договір до генерального договору, що передбачає здійснення Інвестиційною фірмою маржинальних операцій, додатково може містити: • право Інвестиційної фірми розпоряджатися коштами клієнта з метою придбання фінансових інструментів у розмірі, достатньому для проведення розрахунків за зобов'язаннями клієнта перед Інвестиційною фірмою; • право Інвестиційної фірми продати (продавати) фінансові інструменти, дані щодо яких обліковуються на рахунку внутрішнього обліку клієнта, в обсязі, достатньому для виконання клієнтом його зобов'язань перед Інвестиційною фірмою; • право Інвестиційної фірми здійснити реалізацію фінансових інструментів клієнта, що становлять забезпечення, або купівлю фінансових інструментів за рахунок коштів клієнта, що становлять забезпечення, у кількості, достатній для погашення зобов'язань клієнта, які виникли в результаті здійснення Інвестиційною фірмою маржинальних операцій в інтересах клієнта, якщо рівень маржі стає менше критичного рівня в результаті здійснення Інвестиційною фірмою маржинальних операцій в інтересах клієнта, а також в інших випадках, передбачених законодавством про цінні папери. Для здійснення операцій РЕПО Інвестиційна фірма укладає з клієнтом додатковий договір до генерального договору, який визначає особливості надання послуг з проведення таких операцій та може містити порядок проведення звірки наявності коштів та фінансових інструментів відповідно до розділу IX Вимог. Інвестиційна фірма при здійсненні брокерської діяльності на підставі

генерального договору не має права: ● передавати виконання замовлення клієнта іншим особам без попередньої згоди клієнта та у разі, якщо це не обумовлено умовами договору з клієнтом; ● передавати виконання замовлення клієнта іншим особам, якщо це замовлення отримано від іншої інвестиційної фірми, щодо якої він виступає субкомісіонером. Генеральний договір повинен передбачати можливість проведення повторного оцінювання клієнта на його письмову вимогу щодо віднесення себе до іншої категорії клієнтів, або взагалі, або стосовно однієї чи більше інвестиційних послуг та/або операції(й) та/або стосовно фінансового(их) інструменту(ів). Генеральний договір, що укладається Інвестиційною фірмою з клієнтом, який за результатом проведеного оцінювання був віднесений до категорії непрофесійних клієнтів, повинен передбачати більш високий рівень захисту такого клієнта. Операції з цінними паперами або іншими фінансовими інструментами відповідно до генерального договору здійснюються на підставі замовлень клієнта. Замовлення надається клієнтом Інвестиційній фірмі та містить розпорядження (доручення, наказ) на визначених умовах вчинити правочин щодо конкретних фінансових інструментів в інтересах клієнта відповідно до умов генерального договору. У разі примусового виконання зобов'язань клієнта з причин, обумовлених договірними відносинами між клієнтом та Інвестиційною фірмою, якщо це передбачено генеральним договором, така операція оформлюється внутрішнім розпорядженням Інвестиційної фірми. Замовлення за такими операціями клієнтом не надається. У разі, якщо Інвестиційна фірма отримала від клієнта замовлення до генерального договору, відповідно до якого Інвестиційна фірма виступає комісіонером, Інвестиційна фірма має право за згодою клієнта (комітента) укласти з іншим Інвестиційною фірмою цінними паперами договір субкомісії, за яким набуває права та обов'язки комітента щодо субкомісіонера, залишаючись відповідальним за дії субкомісіонера перед своїм клієнтом відповідно до положень законодавства.

5.1.6. Проведення брокерської діяльності на підставі договору комісії (субкомісії). Предметом договору комісії є надання Інвестиційною фірмою (комісіонером) клієнту (комітенту) певного виду послуги з укладання договору (договорів) купівлі, продажу, позики або міни фінансових інструментів, здійснення операції РЕПО від свого імені за рахунок та в інтересах клієнта чи за рахунок та в інтересах клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача. Предметом договору субкомісії є надання Інвестиційною фірмою (субкомісіонером) іншій інвестиційній фірмі (комітенту) певного виду послуги, за яким одна сторона (комісіонер) зобов'язується за дорученням другої сторони (комітента) за плату вчинити певні юридичні дії щодо фінансових інструментів від свого імені за рахунок комітента. У разі, якщо Інвестиційна фірма уклала зі своїм клієнтом договір комісії, відповідно до якого вона виступає комісіонером, Інвестиційна фірма має право за згодою клієнта (комітента) укласти з іншою інвестиційною фірмою договір субкомісії, за яким набуває права та обов'язки комітента щодо субкомісіонера, залишаючись відповідальним за дії субкомісіонера перед своїм клієнтом відповідно до положень законодавств. Договір комісії (субкомісії) повинен відповідати вимогам, визначеним у розділі II Вимог, а також повинен містити: результати проведеного оцінювання клієнта; порядок проведення оцінювання клієнтів; реквізити ідентифікації фінансового інструменту; кількість фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»); суму (орієнтовну суму) договору та/або дохідність (для боргових фінансових інструментів) або порядок її визначення. У разі укладання договору комісії на купівлю облігацій внутрішніх державних позик під час їх розміщення шляхом проведення Міністерством фінансів України аукціонного продажу дохідність у договорі може не зазначатися; термін/строк та умови оплати фінансових інструментів, які є об'єктами цивільних прав за договором; строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти; спосіб проведення розрахунків за договором купівлі/продажу (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати»), крім випадків здійснення операцій поза межами України; обсяг повноважень та обов'язків Інвестиційної фірми як керуючого рахунком у цінних паперах клієнта в депозитарній установі (склад, зміст, час дії повноважень, порядок взаємодії керуючого рахунком та клієнта щодо управління рахунком у цінних

паперах цього клієнта). У разі, якщо договір укладений в Україні, та визначає спосіб розрахунків без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати», обсяг повноважень Інвестиційної фірми як керуючого рахунком зазначається обов'язково; обов'язок клієнта переказати кошти на поточний рахунок Інвестиційної фірми для розрахунків за фінансові інструменти та обов'язок Інвестиційної фірми за розпорядженням клієнта переказати кошти, отримані в розрахунок за фінансові інструменти, на поточний рахунок клієнта (крім випадків здійснення операцій поза межами України); строк дії договору (за необхідності); місце укладення договору, що на виконання договору комісії (на організованому ринку/поза межами організованого ринку), крім випадків здійснення операцій поза межами України; підтвердження, що інформація про загальний характер та/або джерела потенційного конфлікту інтересів надана клієнту. Договір субкомісії, крім вищевказаних вимог, обов'язково повинен містити серію, номер, дату видачі ліцензії (у разі наявності) та/або дату і номер рішення НКЦПФР про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, які за цим договором виступають як комітенти та субкомісіонери. Інвестиційна фірма при здійсненні брокерської діяльності на підставі договору комісії (субкомісії) не має права передавати виконання договору комісії іншим особам без попередньої згоди клієнта та у разі, якщо це не обумовлено умовами договору з клієнтом.

5.1.7. Проведення брокерської діяльності на підставі договору доручення. Предметом договору доручення є надання Інвестиційною фірмою (повіреном) певної послуги, за яким одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити певні юридичні дії щодо фінансових інструментів від імені та за рахунок другої сторони (довірителя), включаючи внесення змін до договору або розірвання такого договору. Договір доручення повинен відповідати вимогам, визначеним у розділі II Вимог, а також повинен містити: результати проведеного оцінювання клієнта; порядок проведення оцінювання клієнтів; реквізити ідентифікації фінансового інструменту; кількість фінансових інструментів або інших фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»); суму (орієнтовну суму) договору та/або дохідність (для боргових фінансових інструментів) або порядок її визначення; термін/строк та умови оплати фінансових інструментів, які є об'єктами цивільних прав за договором; строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти; спосіб проведення розрахунків за договором купівлі/продажу (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати»), крім випадків здійснення операцій поза межами України; порядок проведення розрахунків за придбані або продані фінансові інструменти (розрахунки за договорами щодо фінансових інструментів здійснюються клієнтом самостійно або через Інвестиційної фірми); строк дії договору (за необхідності); місце укладення договору, що на виконання договору комісії (на організованому ринку/поза межами організованого ринку), крім випадків здійснення операцій поза межами України; підтвердження, що інформація про загальний характер та/або джерела потенційного конфлікту інтересів надана клієнту. При укладенні договору доручення на виконання певного виду послуг, предметом якого є державні облігації України, зазначення міжнародного ідентифікаційного номеру фінансових інструментів в реквізитах ідентифікації фінансового інструменту не є обов'язковим. Договір доручення може містити іншу необхідну інформацію, зокрема призначення Інвестиційної фірми керуючим рахунком у цінних паперах клієнта у депозитарній установі із визначенням обсягу його повноважень та обов'язків як керуючого рахунком (склад, зміст, час дії повноважень, порядок взаємодії керуючого рахунком та клієнта щодо управління рахунком у цінних паперах цього клієнта) тощо. Дата виконання договору доручення визначається залежно від умов договору та порядку проведення розрахунків за договором, що укладається на його виконання. Якщо розрахунки за договором, що укладається на виконання договору доручення, здійснюються через Інвестиційну фірму, дата виконання договору доручення не може передувати даті виконання такого договору. Якщо розрахунки за договором, що укладається на виконання договору доручення, здійснюються клієнтом самостійно, датою виконання договору доручення є дата підписання документа, який підтверджує виконання сторонами зобов'язань, що передбачені цим договором, та/або дата настання останньої з

наступних подій, які можуть відбуватися у будь-якій послідовності: перехід права власності на фінансові інструменти, що є об'єктами цивільних прав за договором, або здійснення оплати за договором, якщо сторони не домовилися про інше. Інвестиційна фірма має право виступати повіреним щодо вчинення певних юридичних дій, а саме внесення змін/розірвання договору, що укладається на виконання договору доручення у разі, якщо такі договори були укладені за участю Інвестиційної фірми. До договору доручення, за яким одна сторона (повірений) зобов'язується від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) вчинити певні юридичні дії, а саме внести зміни до договору доручення та/або договору, що укладається на виконання договору доручення, або розірвати договір доручення, договір, що укладається на виконання договору доручення, не застосовуються вимоги, встановлені цим пунктом.

5.1.8. Проведення брокерської діяльності на підставі договору купівлі-продажу (міни). Предметом договору купівлі-продажу (міни) є здійснення Інвестиційною фірмою купівлі, продажу, міни фінансових інструментів в інтересах клієнта та за його рахунок, в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача відповідно до умов укладеного з клієнтом договору комісії, договору доручення, договору про управління або наданого клієнтом замовлення до генерального договору. Договір купівлі-продажу (міни) фінансових інструментів в інтересах клієнта та за його рахунок, в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача відповідно до умов укладеного з клієнтом договору комісії, договору доручення, договору про управління або наданого клієнтом замовлення до генерального договору, повинен відповідати вимогам, визначеним у розділі II Вимог (за винятком договорів, що укладаються на організованих ринках), а також повинен містити: реквізити ідентифікації договору, на виконання якого укладено договір купівлі-продажу (міни), за винятком договорів, що укладаються на організованому ринку; реквізити ідентифікації фінансового інструменту; кількість фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»); суму договору або порядок її визначення на дату проведення розрахунків; термін/строк та умови оплати фінансових інструментів, які є об'єктом цивільних прав за договором; строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти; спосіб проведення розрахунків (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка фінансових інструментів проти оплати»), крім випадків здійснення операцій поза межами України; порядок внесення змін до договору у випадку анулювання ліцензії Інвестиційної фірми.

5.1.9. Проведення брокерської діяльності на підставі договору РЕПО. Предметом договору РЕПО є здійснення Інвестиційною фірмою в інтересах та за рахунок клієнта або в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача купівлі (продажу) фінансових інструментів (на підставі укладених з клієнтом договорів комісії, доручення, управління, або замовлень клієнта до генерального договору) із зобов'язанням зворотного продажу (купівлі) через визначений строк або на вимогу однієї із сторін за заздалегідь обумовленою ціною. Договір РЕПО, укладений Інвестиційною фірмою в інтересах та за рахунок клієнта або в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача відповідно до умов укладеного з клієнтом договору комісії, договору доручення, договору про управління або наданого клієнтом замовлення до генерального договору, повинен відповідати вимогам, визначеним у розділі II Вимог, а також повинен містити: реквізити ідентифікації фінансового інструменту; кількість фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»); ціну фінансових інструментів за першою та другою частинами операції РЕПО; строк та умови оплати фінансових інструментів, які є об'єктом цивільних прав за договором, за першою та другою частинами операції РЕПО; строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти за першою та другою частинами операції РЕПО; порядок розірвання договору внаслідок невиконання або неналежного виконання однією із сторін умов

договору, у тому числі порядок інформування сторін про розірвання договору; порядок зарахування зустрічних вимог при односторонній відмові від другої частини операції внаслідок невиконання або неналежного виконання іншою стороною умов договору РЕПО; спосіб проведення розрахунків (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати») за першою та другою частинами операції РЕПО. Укладення договорів РЕПО на організованого ринку здійснюється з урахуванням норм чинного законодавства, що регулюють діяльність оператора організованого ринку. Договір РЕПО може містити: о порядок врегулювання взаємних вимог і зобов'язань сторін у разі зміни співвідношення між ринковою вартістю фінансових інструментів і розміром відповідного зобов'язання (сумою зобов'язання) протягом строку РЕПО; о порядок розрахунку ціни фінансових інструментів за другою частиною операції РЕПО у випадку її виконання в інший строк, ніж передбачено договором. Зобов'язання щодо виконання другої частини операції РЕПО у сторін договору РЕПО виникає тільки за умови повного виконання ними зобов'язань за першою частиною РЕПО. Датою виконання договору РЕПО є дата повного виконання сторонами зобов'язань за другою частиною операції РЕПО. Датою розірвання договору РЕПО є дата прийняття однією із сторін рішення про розірвання договору РЕПО внаслідок невиконання або неналежного виконання іншою стороною зобов'язань за другою частиною операції РЕПО.

5.1.10. Проведення брокерської діяльності на підставі договору позики. Предметом договору позики фінансових інструментів є здійснення Інвестиційною фірмою в інтересах та за рахунок клієнта або в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта номінального утримувача операцій з передання у власність іншій стороні (позичальнику) або отримання у власність від іншої сторони певної кількості фінансових інструментів з відповідними реквізитами ідентифікації з обов'язком їх повернення через визначений строк або на вимогу однієї із сторін. Предметом договору позики цінних паперів не можуть бути: о облігації, строк погашення яких настає протягом строку виконання зобов'язань за договором позики; о облігації, за якими передбачається виплата відсоткових доходів, протягом строку виконання зобов'язань за договором позики. Договір позики укладається виключно поза межами організованого ринку. Договір позики, укладений Інвестиційною фірмою в інтересах та за рахунок клієнта або в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/ клієнта номінального утримувача відповідно до умов укладеного з клієнтом договору комісії, договору доручення, договору про управління або наданого клієнтом замовлення до генерального договору, повинен відповідати вимогам, визначеним у розділі II Вимог, а також повинен містити: реквізити ідентифікації фінансового інструменту; кількість фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»); суму договору або порядок її визначення на дату проведення розрахунків; строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти від позикодавця до позичальника; строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти від позичальника до позикодавця; порядок розірвання договору внаслідок невиконання або неналежного виконання однією із сторін умов договору, у тому числі порядок інформування сторін про розірвання договору; розмір та порядок сплати винагороди позикодавцю; зобов'язання щодо сплати неустойки, яка нараховується від дати, коли фінансові інструменти мали бути повернуті, до дати їх фактичного повернення (переходу права власності від позичальника до позикодавця). Датою укладання договору позики є дата переходу прав власності на цінні папери від позикодавця до позичальника. Датою виконання договору позики є остання з таких подій, що можуть відбуватись в будь-якій послідовності: дата переходу прав власності на фінансові інструменти від позичальника до позикодавця або дата оплати винагороди позикодавцю.

Глава 5.2. Порядок провадження діяльності з управління портфелем фінансових інструментів

5.2.1. Діяльність з управління портфелем фінансових інструментів - це діяльність Інвестиційної фірми з управління портфелями фінансових інструментів, які складаються з одного або більше

фінансових інструментів, в інтересах клієнтів. Інвестиційна фірма має право укладати договори про управління портфелем фінансових інструментів з фізичними та юридичними особами. Договір про управління портфелем фінансових інструментів не може укладатися інвестиційною фірмою з компанією з управління активами

5.2.2. При наданні послуг з управління цінними паперами Інвестиційною фірмою встановлюються відповідні методи оцінки ефективності та порівняння результатів управління з основними ринковими показниками, які базуються на інвестиційних цілях клієнта та видах фінансових інструментів, що передані в управління клієнтом, так, щоб дозволити клієнтові, якому надається послуга, оцінити роботу Інвестиційної фірми. Такі методи оцінки можуть бути індивідуальними для кожного клієнта або типовими – для всіх клієнтів Інвестиційної фірми чи для їх частини.

5.2.3. У разі надання Інвестиційною фірмою послуги з управління цінними паперами, клієнту (потенційному клієнту) завчасно (до надання інвестиційних послуг) надається наступна інформація: інформація про метод та частоту оцінки фінансових інструментів, що перебувають в портфелі клієнта; подробиці будь-якого делегування дискреційного управління всіма або частиною фінансових інструментів або коштів у портфелі клієнтів; специфікацію ринкових показників, з якими буде порівнюватися ефективність управління клієнтським портфелем; типи фінансових інструментів, які можуть бути включені до клієнтського портфелю, і типи операцій, які можуть здійснюватися з такими інструментами, включаючи будь-які ліміти; цілі управління, рівень прийнятного ризику під час використання менеджментом дискреційних повноважень і конкретні обмеження цих дискреційних повноважень.

5.2.4. Інвестиційна фірма має право укладати договори про управління портфелем фінансових інструментів з фізичними та юридичними особами. Договір про управління портфелем фінансових інструментів не може укладатися Інвестиційною фірмою з компанією з управління активами.

5.2.5. Мінімальна сума договору про управління портфелем фінансових інструментів з одним клієнтом - фізичною особою встановлюється НКЦПФР.

5.2.6. Наявність оформленого відповідно до законодавства договору про управління є підставою для передання фінансових інструментів та коштів управителю в управління.

5.2.7. Фінансові інструменти передаються в управління з усією сукупністю засвідчених ними прав.

5.2.8. Права та обов'язки Інвестиційної фірми по управлінню переданими їй фінансовими інструментами виникають з моменту їх отримання управителем або з моменту їх зарахування на рахунок у цінних паперах установника управління, керуючим якого (рахунку у цінних паперах) є Інвестиційна фірма, або з моменту визначення Інвестиційної фірми керуючим рахунком у цінних паперах установника управління, на якому (рахунку у цінних паперах) вже обліковуються цінні папери, що передаються в управління, або з моменту зарахування на рахунок установника управління, відкритого у третьої сторони (іноземної інвестиційної фірми) або з моменту визначення Інвестиційної фірми керуючим рахунком установника управління, відкритого у третьої сторони (іноземної інвестиційної фірми).

5.2.9. Передання в управління коштів у готівковій формі здійснюється шляхом унесення установником управління цих коштів у касу Інвестиційної фірми. Моментом отримання коштів Інвестиційною фірмою як управителем, у цьому випадку, вважається момент видачі нею установнику управління касового ордера або іншого документа, що є підтвердженням про внесення коштів у готівковій формі.

5.2.10. Передання установником управління в управління коштів у безготівковій формі здійснюється шляхом переказу відповідної суми коштів зі свого поточного рахунку на окремий поточний рахунок Інвестиційної фірми або в інший спосіб, визначений договором про управління. Моментом

отримання коштів управителем вважається момент їх зарахування на окремий поточний рахунок Інвестиційної фірми або інший момент відповідно до визначеного договором про управління способу передання коштів в управління, зокрема момент отримання фактичного визнання Інвестиційної фірми керуючим рахунком установника управління, відкритого у третьої сторони (іноземної інвестиційної фірми) такою третьою стороною.

5.2.11. Установник управління може призначити Інвестиційну фірму розпорядником рахунку у банку, що вже відкрито на його ім'я. Моментом отримання коштів Інвестиційною фірмою як управителем вважається момент їх зарахування на цей рахунок з іншого рахунку установника управління або день, в який банк визнав Інвестиційну фірму розпорядником цього рахунку, якщо на ньому вже є кошти.

5.2.12. Фінансові інструменти, які придбаваються Інвестиційною фірмою у власність установника управління в процесі виконання договору про управління, є об'єктами управління з моменту набуття установником управління прав власності на них. При цьому додаткові договори до договору про управління між установником управління та Інвестиційною фірмою щодо передання таких цінних паперів та інших фінансових інструментів в управління не укладаються.

5.2.13. Кошти, набуті Інвестиційною фірмою як управителем у власність установника управління в процесі виконання договору управління, є об'єктом управління з моменту отримання їх на рахунок установника. При цьому додаткові договори між установником управління та Інвестиційною фірмою про передання таких коштів не укладаються.

5.2.14. Відповідно до умов, передбачених договором про управління, а також законодавством, Інвестиційна фірма, яка отримала в управління цінні папери, самостійно та від свого імені реалізовує всі права, засвідчені цими цінними паперами.

5.2.15. Кошти, що знаходяться в управлінні Інвестиційної фірми, призначені для інвестування в цінні папери та інші фінансові інструменти в інтересах установника управління або визначених ним третіх осіб.

5.2.16. Емісійні цінні папери, щодо яких здійснюється управління та які існують у бездокументарній формі, мають обліковуватися на рахунку в цінних паперах установника управління у депозитарній установі, або на рахунку установника управління, відкритого у третьої сторони (іноземної інвестиційної фірми). Інвестиційна фірма є керуючим цього рахунку в цінних паперах (рахунку установника управління, відкритого у третьої сторони (іноземної інвестиційної фірми)). Повноваження та обов'язки Інвестиційної фірми як керуючого рахунком у цінних паперах установника управління визначаються договором про управління. Повноваження та обов'язки Інвестиційної фірми як керуючого рахунком установника управління, відкритого у третьої сторони (іноземної інвестиційної фірми) визначаються договором про управління та процедурами та правилами такої третьої сторони.

5.2.17. Інвестиційна фірма, яка проводить діяльність з управління портфелем фінансових інструментів, може надавати консультаційні та сервісні послуги, пов'язані з обслуговуванням установника управління.

5.2.18. Під час провадження діяльності з управління фінансовими інструментами відповідно до договору про управління, окрім зазначених у пункті 5.6.3 цього Порядку обмежень, Інвестиційна фірма як управитель не має права здійснювати такі операції: придбавати за рахунок коштів клієнта, що знаходяться у його управлінні, фінансові інструменти, власником яких є сама Інвестиційна фірма; відчужувати фінансові інструменти клієнта, що знаходяться в його управлінні, у свою власність, у власність осіб, що володіють понад 10 відсотками статутного капіталу Інвестиційної фірми; придбавати за рахунок коштів клієнта, що знаходяться в її управлінні, фінансові інструменти, емітентом яких є її учасник або інша пов'язана особа; придбавати за рахунок коштів клієнта, що знаходяться в її управлінні, фінансові інструменти емітентів, що знаходяться в процесі припинення, у

тому числі відповідно до законодавства про банкрутство, якщо інформація про це була оприлюднена відповідно до законодавства; відчужувати фінансові інструменти клієнта, що знаходяться в його управлінні, з відстрочкою платежу більше ніж на 10 днів, якщо інше не передбачено договором про управління; надавати в заставу фінансові інструменти, що знаходяться в його управлінні, як забезпечення виконання власних зобов'язань, зобов'язань своїх учасників та інших осіб; передавати управління фінансовими інструментами та коштами клієнта третій особі; передавати кошти, що знаходяться в його управлінні, на користь третіх осіб або вносити зазначені кошти на рахунок (рахунки), розпорядником якого (яких) визначено третю особу (осіб); укладати за рахунок коштів, що знаходяться в його управлінні, договори страхування (придбавати страхові поліси), отримувачами відшкодування за яким визначені треті особи або сама Інвестиційна фірма.

5.2.19. Інвестиційна фірма, в управлінні якої знаходяться фінансові інструменти власного випуску, не має права: відчужувати та обмінювати такі фінансові інструменти; передавати у заставу такі фінансові інструменти з метою забезпечення виконання власних зобов'язань, зобов'язань будь-яких інших осіб (за винятком зобов'язань, які виникли у зв'язку з виконанням управителем відповідного договору про управління).

5.2.20. Інвестиційна фірма під час виконання своїх зобов'язань за договорами про управління не має права укладати договори з фінансовими інструментами, за якими вона одночасно представляє інтереси обох сторін угоди як управитель, крім договорів, що укладаються на організованому ринку.

Глава 5.3. Порядок провадження інвестиційного консультування

5.3.1. Інвестиційна фірма має право надавати консультаційні послуги щодо емісії, обігу та обліку фінансових інструментів, щодо прав та обов'язків емітента, інвестора та/або особи, яка видала неемісійний фінансовий інструмент щодо обігу та обліку інших фінансових інструментів, а також щодо здійснення фінансових інвестицій у зазначені фінансові інструменти на підставі договору про здійснення інвестиційного консультування. Договір про здійснення інвестиційного консультування є оплатним.

5.3.2. Інвестиційне консультування - це діяльність Інвестиційної фірми з надання індивідуальних рекомендацій клієнту на його вимогу або з ініціативи Інвестиційної фірми щодо укладення деривативних контрактів, договорів про заміну сторони деривативного контракту, вчинення правочинів щодо фінансових інструментів та валютних цінностей.

5.3.3. Інвестиційна фірма надає клієнтам консультаційні послуги з питань, що можуть виникати у клієнта під час роботи з фінансовими інструментами, а саме: аналіз стану ринку фінансових інструментів для прийняття рішень щодо їх розміщення, придбання, продажу та міни; аналіз стану поточного портфелю інвестицій клієнта та пропозиції щодо його зміни чи заміни; особливостей механізму роботи на ринку фінансових інструментів; оподаткування операцій з фінансовими інструментами; розробки і надання клієнтам аналітичної інформації, що сприяє оперативному прийняттю клієнтом рішень щодо фінансових інструментів; розробки техніко-економічних обґрунтувань роботи підприємств з фінансовими інструментами; з інших питань, що стосуються діяльності юридичних та фізичних осіб на ринку фінансових інструментів.

5.3.4. При здійсненні консультаційної діяльності проводиться попереднє оцінювання клієнта або співбесіда, в результаті якої визначається предмет консультаційних послуг, які Інвестиційна фірма має надати клієнту.

5.3.5. За результатами співбесіди чи оцінювання Інвестиційна фірма укладає договір з клієнтом, в якому зазначаються вид послуг, термін їх надання, місце надання, інші особливості та умови надання послуг та винагорода Інвестиційної фірми, якщо інше не буде вказано у договорі із клієнтом.

5.3.6. Інвестиційна фірма виконує пошук та збір інформації, необхідної для проведення аналізу з питань, що є предметом договору, проводить аналіз зібраної інформації та готує висновок на підставі отриманих даних.

5.3.7. Клієнт має право уповноважити Інвестиційну фірму виконати операції (або підготувати та передати іншій особі потрібні документи та розпорядження) для реалізації пропозицій, викладених Інвестиційною фірмою у висновку.

Глава 5.4. Порядок провадження діяльності з розміщення без надання гарантій

5.4.1. Діяльність з розміщення без надання гарантії - це діяльність, яка провадиться Інвестиційною фірмою від імені емітента або оферента відповідно до умов договору про організацію розміщення.

5.4.2. За договором про організацію розміщення Інвестиційна фірма зобов'язується на умовах та в строки, визначені проспектом цінних паперів, діючи від імені емітента або оферента, організувати розміщення заздалегідь обумовленого обсягу цінних паперів емітента або оферента.

5.4.3. Договір про організацію розміщення може передбачати підготовки проспекту цінних паперів, у тому числі визначення та узгодження з емітентом або оферентом основних характеристик цінних паперів, що пропонується відчужити (зокрема вид, тип, обсяг, строк та умови відчуження); визначення ціни цінних паперів, що пропонується відчужити, в тому числі шляхом зондування ринку капіталу, відповідно до законодавства про ринки капіталу та організовані товарні ринки; реєстрації проспекту цінних паперів; відчуження цінних паперів першим власникам протягом строку, передбаченого проспектом цінних паперів.

5.4.4. Договір про організацію розміщення є платним.

Глава 5.5. Порядок здійснення субброкерської діяльності

5.5.1. Субброкерська діяльність – це діяльність Інвестиційної фірми з прийняття від Клієнтів замовлень на укладення деривативних контрактів та вчинення правочинів щодо фінансових інструментів за рахунок Клієнтів і надання відповідних замовлень для виконання іншій Інвестиційній фірмі, яка здійснює брокерську діяльність.

5.5.2. При провадженні субброкерської діяльності для надання Інвестиційною фірмою (субкомісіонером) іншій Інвестиційній фірмі, що виступає Клієнтом (комітентом) стосовно субкомісіонера, певного виду послуги з купівлі, продажу, здійснення операції РЕПО, позики або міни фінансових інструментів від свого імені за рахунок та в інтересах Клієнта (комітента) іншої Інвестиційної фірми, Інвестиційна фірма укладає з іншою Інвестиційною фірмою додатковий договір до Генерального договору (договір субкомісії).

Глава 5.6. Обов'язки та обмеження при провадженні діяльності з торгівлі фінансовими інструментами

5.6.1. Інвестиційна фірма при провадженні професійної діяльності на ринку капіталів - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами керується принципами чесності, справедливості та професійності з метою найкращого забезпечення інтересів клієнта.

5.6.2. Інвестиційна фірма при провадженні будь-якого виду професійної діяльності, на який має відповідну ліцензію, зобов'язана: дотримуватися встановлених законодавством пруденційних нормативів та інших показників (нормативів), які обмежують ризики за операціями з цінними паперами або іншими фінансовими інструментами; здійснювати заходи відповідно до вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення; відмовити особі в укладенні договору чи проведенні операцій з фінансовими

інструментами у випадку, якщо Інвестиційна фірма вбачає, що такі дії призведуть до порушення вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Закону України «Про інститути спільного інвестування» та «Про фінансові послуги та фінансові компанії» в частині, що стосується обігу фінансових інструментів; відмовити особі в укладанні договору чи проведенні операцій з фінансовими інструментами у випадку, якщо умови такого договору або проведення операції суперечать умовам обігу цінних паперів, встановлених проспектом цінних паперів/рішенням про емісію/іншим документом, що містить інформацію про випуск іноземних цінних паперів; надавати до НКЦПФР адміністративні дані щодо своєї діяльності відповідно до нормативно-правових актів НКЦПФР, що встановлюють склад, строки та порядок їх надання; подавати до загальнодоступної інформаційної бази даних НКЦПФР про ринок цінних паперів для подальшого розміщення інформації про всі вчинені Інвестиційною фірмою правочини поза межами організованого ринку щодо емісійних цінних паперів; у разі проведення операцій з цінними паперами, за якими у Інвестиційної фірми виникає підозра маніпулювання цінами на фондовому ринку або укладання підозрілого договору клієнтом та/або контрагентом - повідомити про це НКЦПФР у складі нерегулярних адміністративних даних; у разі прийняття НКЦПФР рішення про анулювання ліцензії та наявності у Інвестиційної фірми невиконаних договорів доручення, комісії, РЕПО, замовлень до генерального договору, договорів, що укладаються на виконання, така Інвестиційна фірма зобов'язана виконати, розірвати або внести зміни до таких договорів до дати набрання чинності рішенням про анулювання ліцензії та надати такі дані у порядку та строки, встановлені НКЦПФР; відмовити особі в укладанні договору чи проведенні операцій з фінансовими інструментами у випадку, якщо умови такого договору або проведення операції суперечать умовам обігу цінних паперів, встановлених проспектом цінних паперів/рішенням про емісію/іншим документом, що містить інформацію про випуск іноземних цінних паперів; повідомити НКЦПФР у складі нерегулярних адміністративних даних не пізніше наступного робочого дня з дня виникнення аргументованої підозри у разі вчинення Інвестиційною фірмою правочину щодо фінансових інструментів, за яким у Інвестиційної фірми одразу або в майбутньому виникла аргументована підозра про вчинення клієнтом та/або контрагентом «підозрілої» операції; до моменту укладання договору з клієнтом додатково надати йому інформацію, зазначену в частині першій та другій статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії»; повідомити клієнта про наявність у Інвестиційної фірми конфлікту інтересів з його клієнтом у зв'язку із зацікавленістю щодо купівлі-продажу фінансових інструментів пов'язаними особами Інвестиційної фірми, відповідними особами Інвестиційної фірми; надати інформацію щодо стану виконання будь-якого укладеного з ним договору, наданого замовлення на вимогу клієнта; діяти в інтересах клієнта, враховуючи умови, зазначені в укладеному з ним договорі, вимоги законодавства щодо цінних паперів, кон'юнктуру фондового ринку, умови здійснення клірингу та розрахунків, надання депозитарних послуг, ризик вибору контрагентів та інші фактори ризику; вживати всіх відповідних заходів з метою отримання якомога кращого результату для свого клієнта при виконанні договорів та/або замовлень, враховуючи ціну, витрати, швидкість, ймовірність виконання та розрахунок, розмір, характер або інші міркування, суттєві для виконання замовлення; попереджати клієнта про ризики конкретного правочину з фінансовими інструментами; узгоджувати з клієнтом рівень можливого ризику при здійсненні операцій з купівлі, продажу або міни фінансових інструментів, у тому числі щодо ліквідності фінансових інструментів, що придбаватимуться; надавати клієнту інформацію щодо біржового курсу фінансових інструментів та/або ринкової вартості фінансових інструментів; у першу чергу виконувати операції з фінансовими інструментами за договорами та замовленнями клієнтів у порядку їх надходження, якщо інше не передбачено договором або дорученням/ розпорядженням клієнта, а потім операції за власний рахунок з такими самими фінансовими інструментами; у разі наявності у Інвестиційної фірми зацікавленості, яка перешкоджає їй виконати договір та/або замовлення клієнта на найвигідніших для нього умовах, Інвестиційна фірма зобов'язана негайно повідомити про це клієнта з подальшим письмовим підтвердженням клієнта про отримання такого повідомлення засобами зв'язку, визначеними договором; здійснювати функції керуючого рахунком в

цінних паперах клієнта в межах повноважень, наданих клієнтом, згідно з умовами договору (у разі призначення клієнтом Інвестиційну фірму керуючим його рахунком у цінних паперах у депозитарній установі); надавати клієнту звіти про виконання договору доручення, договору комісії, замовлень до генерального договору та звіт щодо діяльності з управління цінними паперами згідно з вимогами законодавства, а також копії будь-якого з документів, які стосуються укладання та виконання Інвестиційною фірмою договорів в інтересах цього клієнта, у разі якщо така умова передбачена договором з клієнтом (далі - звіт брокера). Звіт брокера має наступний реквізитний склад: о реквізити генерального договору, договору комісії, договору доручення; о реквізити замовлення (замовлень) клієнта до генерального договору (дату надання (отримання) замовлення, дату виконання замовлення, номер замовлення); о вид послуги за договором, замовленням (купівля, продаж, міна); о реквізити договору (договорів) на виконання (дату укладання, дату виконання договору, номер договору); о реквізити ідентифікації ЦП/ІФІ: вид/тип/різновид/найменування цінних паперів; серія цінних паперів - за наявності; вид опціонних сертифікатів - для випуску опціонних сертифікатів, вид іншого фінансового інструменту; найменування (позначення) деривативу, прийняте на фондовій біржі; найменування емітента ЦП/ІФІ (або особи, яка видала цінний папір), прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) особи, яка видала цінний папір; код за ЄДРПОУ - для емітента (або особи, яка видала цінний папір) - резидента, номер реєстрації - для емітента (або особи, яка видала цінний папір) - нерезидента, для фізичної особи, яка видала цінний папір, - реєстраційний номер облікової картки платника податків (у разі відсутності відповідно до законодавства не зазначається); номінальна вартість ЦП/ІФІ в разі наявності (сума векселя - для векселів, частка консолідованого іпотечного боргу, що припадає на один сертифікат участі, - для іпотечних сертифікатів участі, премія - для опціонних сертифікатів) - у національній чи іноземній валюті; міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів (для емісійних цінних паперів, а також інших фінансових інструментів, якщо присвоєння цього коду для них передбачено законами України); о вид ринку (організований ринок/поза межами організованого ринку); о вид послуги (купівля/продаж, міна, купівля із зобов'язанням зворотного продажу/продаж із зобов'язанням зворотної купівлі); о суму договору на виконання або ціну цінних паперів за першою та другою частинами операції за договором РЕПО; о кількість цінних паперів або інших фінансових інструментів за договором на виконання; о ціну за один ЦП/ІФІ (для договорів РЕПО ціну за один цінний папір за першою та другою частинами операції); о вхідний/вихідний залишок цінних паперів (для операцій, за якими зміни в системах обліку прав власності на цінні папери вносяться на підставі розпоряджень Інвестиційної фірми), інших фінансових інструментів та грошових коштів (для операцій, за якими рух грошових коштів здійснюється через банківський рахунок Інвестиційної фірми); о розмір винагороди за надання послуг відповідно до договору (крім дилерського договору, договору РЕПО, договору на придбання та договору на виконання); о вартість наданих додаткових послуг; о дату виконання першої частини операції за договором РЕПО; о інші дані (за потреби). виконувати функції податкового агента у випадках, визначених Податковим кодексом України; інформувати клієнта про вимоги законодавства про інститути спільного інвестування в частині обмежень обсягів участі фізичних осіб у венчурних/кваліфікаційних інститутах спільного інвестування, вимоги законодавства щодо переважного права акціонерів приватного акціонерного товариства на придбання акцій, що продаються іншими акціонерами до того, як буде виконано дії за його замовленням (дорученням, розпорядженням; вживати заходів щодо уникнення конфлікту інтересів, що виникають у процесі надання послуг, повідомляти клієнта про загальний характер та/або джерела конфліктів до того, як буде виконано дії за його замовленням (дорученням, розпорядженням); інформувати клієнта про умови обігу цінних паперів, в тому числі обмеження щодо обігу цінних паперів, що передбачені рішенням державного органу чи його посадової особи, проспектом цінних паперів/рішенням про емісію/іншим документом, що містить інформацію про випуск цінних паперів, до того, як буде виконано дії за його замовленням (дорученням, розпорядженням). надавати клієнту звіти за укладеними договорами, строковими операціями та іншими операціями, здійсненими Інвестиційною

фірмою на виконання договору комісії, договору доручення, замовлення клієнта до генерального договору.

5.6.3. Інвестиційна фірма при провадженні будь-якого виду професійної діяльності, на який має відповідну ліцензію, не має права: розголошувати комерційну таємницю щодо відносин з клієнтом, за винятком випадків, передбачених законодавством; запевняти клієнта у гарантованому отриманні доходу за фінансовими інструментами (чи його певної величини) або у гарантованій відсутності збитків від інвестування в фінансові інструменти, робити інші заяви, які можуть бути розцінені як гарантування зазначеного; у разі укладання з клієнтом генерального договору та додаткових договорів до нього здійснювати операції з фінансовими інструментами за рахунок та в інтересах клієнта без отримання від нього замовлення (доручення, розпорядження); використовувати кошти, фінансові інструменти клієнтів для здійснення операцій у власних інтересах, інтересах інших клієнтів або третіх осіб або використовувати кошти, фінансові інструменти як забезпечення, у тому числі заставу, якщо інше не передбачено законодавством або договором з клієнтом; здійснювати операції з фінансовими інструментами клієнта, використовувати кошти клієнта виключно з метою отримання винагороди, не діючи в інтересах клієнта та/або не виконуючи договори та/або замовлення до генерального договору на найвигідніших для клієнта умовах; задовольняти вимоги своїх кредиторів за рахунок фінансових інструментів, а також коштів, що належать клієнтам; передавати виконання договору комісії, замовлення клієнта іншим особам без попередньої згоди клієнта та у разі, якщо це не обумовлено умовами договору з клієнтом; передавати виконання замовлення клієнта іншим особам, якщо це замовлення отримано від іншого Інвестиційної фірми цінними паперами, щодо якого він виступає субкомісіонером; здійснювати операції з емісійними фінансовими інструментами, випуск яких не зареєстрований у порядку, встановленому законодавством країни їх розміщення, якщо державна реєстрація таких емісійних фінансових інструментів передбачена законодавством відповідної країни; здійснювати правочини (крім укладання додаткових договорів щодо зміни терміну/строку оплати та/або строку здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти, або щодо розірвання раніше укладених договорів) з фінансовими інструментами, обіг, розміщення яких зупинено у встановленому законодавством порядку, починаючи з дати оприлюднення інформації про такі події на офіційному веб-сайті НКЦПФР; здійснювати операції з купівлі, продажу або міни фінансових інструментів власного випуску (крім розміщення, викупу фінансових інструментів Інвестиційною фірмою як емітентом та продажу Інвестиційною фірмою як емітентом викуплених фінансових інструментів; придбання банком власних акцій з урахуванням обмежень, визначених Законом України «Про банки і банківську діяльність», та посередницької діяльності банку з купівлі-продажу власних акцій); при проведенні посередницької діяльності (брокерської діяльності) здійснювати торгівлю акціями того емітента, у якому він безпосередньо або побічно володіє майном у розмірі понад п'ять відсотків статутного капіталу; розривати договори купівлі-продажу фінансових інструментів, що укладаються на операторі організованого ринку, крім випадків, передбачених законом; здійснювати види діяльності, які не передбачені законом

5.6.4. Інвестиційна фірма надає операторам організованого ринку, членом яких вона є, інформацію про клієнтів, яким надає прямий електронний доступ до біржових торгів та які дали згоду на доступ до інформації про себе в обсязі, визначеному НКЦПФР, під час укладання на такому організованому ринку біржових контрактів за фінансовими інструментами, щодо яких не здійснювалася публічна пропозиція (крім фінансових інструментів емітентів, які вважаються такими, що здійснили публічну пропозицію відповідно до закону).

5.6.5. Інвестиційна фірма може надавати консультаційні послуги щодо емісії, обігу та обліку фінансових інструментів, щодо прав та обов'язків емітента, інвестора та/або особи, яка видала неемісійний цінний папір, щодо обігу та обліку інших фінансових інструментів, а також щодо здійснення фінансових інвестицій у зазначені фінансові інструменти.

5.6.6. Інвестиційна фірма при здійсненні професійної діяльності має право укладати договори міні, за якими фінансові інструменти передаються у власність в обмін на будь-який інший актив, в інтересах клієнтів.

5.6.7. Інвестиційна фірма здійснює свою професійну діяльність за допомогою програмно-технічного комплексу - сукупності технічних та програмних засобів, засобів комунікацій, засобів зберігання даних, що забезпечують виконання функцій, пов'язаних з наданням послуг з торгівлі фінансовими інструментами та веденням внутрішнього обліку. Функціонування програмно-технічного комплексу здійснюється з урахуванням дублювання роботи всіх систем та елементів. Внутрішня організація інформаційного обслуговування Інвестиційної фірми здійснюється з урахуванням розподілення задач.

5.6.8. Програмно-технічний комплекс відповідає таким вимогам: здійснювати цілісну, неперервну фіксацію (в тому числі аудіо та/або відео - фіксацію) взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу під час отримання, опрацювання та виконання доручень (розпоряджень) клієнтів, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення; наявність розподілення обов'язків між користувачами - фахівцями Інвестиційної фірми для реалізації функцій контролю; можливість резервного копіювання даних внутрішнього обліку в будь-який час із забезпеченням відновлення інформації; зберігання інформації протягом п'яти років з моменту їх отримання/створення; захист від несанкціонованого доступу сторонніх осіб та запобігання витоку інформації; зводити до мінімуму ризик викривлення даних; забезпечувати режим конфіденційності інформації; забезпечити можливість відтворення всіх стадій обробки кожного правочину; забезпечити можливість встановлення будь-яких виправлень чи інших поправок та вміст записів до таких виправлень та/або поправок; забезпечення виявлення і фіксації порушень функціонування взаємозв'язку з клієнтами та іншими учасниками ринку капіталів, підключеними до програмно-технічного комплексу (повторних передач інформації, збоїв, використання дублюючих інформаційних систем тощо).

5.6.9. У разі якщо Інвестиційна фірма надає клієнтам прямий електронний доступ до торгів оператора організованого ринку, програмно-технічний комплекс Інвестиційної фірми забезпечує автоматичну фіксацію дій таких клієнтів та не допускає подання клієнтами, які не дали згоду на доступ до інформації про себе в обсязі, визначеному НКЦПФР, заявок щодо укладання на такому організованому ринку біржових контрактів за фінансовими інструментами, щодо яких не здійснювалася публічна пропозиція (крім фінансових інструментів емітентів, які вважаються такими, що здійснили публічну пропозицію відповідно до закону).

5.6.10. У разі якщо Інвестиційна фірма надає прямий електронний доступ до торгів оператора організованого ринку, вона повинна мати ефективні системи та засоби контролю, які забезпечують належну оцінку і аналіз відповідності клієнтів, що користуються цією послугою, щоб клієнти, що користуються цією послугою, не могли перевищити відповідні встановлені обмеження, щоб торгівля, яку клієнти здійснюють за допомогою цієї послуги, піддавалася належному контролю й щоб відповідні засоби контролю ризиків запобігали торгівлі, яка може спричинити ризики для самої Інвестиційної фірми, створити чи сприяти створенню невпорядкованих умов торгівлі на ринку або порушити правила організованого ринку, порушити законодавство щодо використання інсайдерської інформації чи маніпулювання на ринку капіталів. Прямий електронний доступ без таких засобів контролю заборонений.

5.6.11. У разі якщо Інвестиційна фірма надає прямий електронний доступ, вона відповідає за забезпечення дотримання клієнтами, що користуються цією послугою, вимог законодавства та правил організованого ринку.

5.6.12. Інвестиційна фірма здійснює постійний моніторинг таких угод на предмет виявлення порушень правил організованого ринку, невпорядкованих умов торгівлі або діянь, які можуть становити зловживання на ринку капіталів й про які слід повідомити НКЦПФР. Інвестиційна фірма забезпечує наявність обов'язкового письмового договору між ним та клієнтом стосовно основних прав і обов'язків, що випливають із надання даної послуги, залишаючись відповідальним за дії свого клієнта згідно з даною угодою.

5.6.13. У разі якщо Інвестиційна фірма надає клієнту прямий електронний доступ до біржових торгів, вона відповідним чином повідомляє про це оператора організованого ринку, на якому Інвестиційна фірма надає клієнту прямий електронний доступ.

5.6.14. Інвестиційна фірма на вимогу НКЦПФР надає опис систем і засобів контролю, та доказів їх застосування.

5.6.15. Інвестиційна фірма має право укласти договори, зміни до них або розірвання договорів з клієнтами або прийнятими контрагентами із застосуванням програмного модуля. Предметом таких правочинів можуть бути: • якщо сторонами правочину є Інвестиційна фірма та кваліфіковані інвестори або прийнятні контрагенти: будь-які об'єкти інвестування; • якщо сторонами правочину є Інвестиційна фірма та некваліфіковані інвестори: державні цінні папери; облігації місцевих позик; цінні папери інститутів спільного інвестування, акції та облігації, допущені до торгів на фондовій біржі в частині включення до біржового реєстру; акції та облігації, за якими дотримуються вимоги щодо дійсності проспекту цінних паперів відповідно до законодавства України.

5.6.16. Інвестиційна фірма перед проведенням зазначених операцій із застосуванням програмного модуля зобов'язана надати клієнту засобами, визначеними відповідним договором, інформацію, передбачену цим Положенням та чинним законодавством, в тому числі інформацію щодо біржового курсу фінансових інструментів або їх ринкової вартості, та встановити період часу, протягом якого клієнт має погодитись на проведення такої операції чи відмовитись від її проведення. Підтвердження такої операції або відмова від її проведення надається клієнтом Інвестиційною фірмою із застосуванням програмного модуля.

5.6.17. Якщо Інвестиційна фірма відповідно до договору або умов замовлення відповідає за нагляд або проведення розрахунків за правочином, то вона вживає всіх необхідних заходів для забезпечення негайного та правильного зарахування на рахунки відповідного клієнта будь-яких належних клієнту фінансових інструментів або коштів, отриманих за результатом виконання замовлення.

5.6.18. Інвестиційна фірма не зловживає інформацією, що стосується договорів та замовлень клієнта, та вживає всіх необхідних заходів, щоб запобігти такому зловживанню з боку її відповідних осіб.

6. ПОРЯДОК ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ТА ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ ЩОДО ОПЕРАЦІЙ З ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ

Глава 6.1. Порядок ведення обліку щодо операцій з фінансовими інструментами

6.1.1. Внутрішній облік Інвестиційної фірми являє собою упорядковану систему збору, узагальнення та відображення інформації в грошовому та кількісному вираженні про всі правочини, операції з цінними паперами та іншими ФІ, грошовими коштами, які здійснює Інвестиційна фірма, у тому числі операції, не пов'язані з купівлею-продажем цінних паперів та інших фінансових інструментів, шляхом цілісного, неперервного і документального їх обліку, а також обліку пов'язаних з ними прав та зобов'язань. Інвестиційна фірма самостійно визначає порядок ведення внутрішнього обліку згідно з цим Положенням та вимогами внутрішніх документів Інвестиційної фірми.

6.1.2. Об'єктами внутрішнього обліку Інвестиційної фірми є: договори, укладені Інвестиційною фірмою при здійсненні нею брокерської діяльності, субброкерської діяльності, замовлення до генеральних договорів, строкові операції, інші операції з цінними паперами, іншими фінансовими інструментами (ЦП/ІФІ) та грошовими коштами, а також пов'язані з ними права та зобов'язання; цінні папери та інші ФІ, які є об'єктами цивільних прав за правочинами, їх рух; грошові кошти, призначені для здійснення правочинів з цінними паперами та іншими ФІ, та грошові кошти, отримані внаслідок здійснення правочинів з цінними паперами та іншими ФІ, їх рух.

6.1.3. Внутрішній облік ведеться в грошовому та кількісному вираженні в одиницях цінних паперів та інших ФІ певного виду в електронній формі, що забезпечує можливість: о перегляду та переведення на паперовий або електронний носій будь-яких даних, які містяться у внутрішньому обліку; о формування резервних копій даних внутрішнього обліку в електронній формі; о захисту даних внутрішнього обліку від несанкціонованого доступу сторонніх осіб, випадкового пошкодження чи внесення несанкціонованих змін; о здійснення твердої копії журналу обліку та реєстрів внутрішнього обліку в повному обсязі та/або витягів з них.

6.1.4. Складовими внутрішнього обліку є: документи внутрішнього обліку; журнал (журнали) обліку; реєстри внутрішнього обліку; акти проведення звірки наявності грошових коштів та ФІ; звіти Інвестиційної фірми клієнтам; інші журнали та реєстри внутрішнього обліку, визначені внутрішніми документами Інвестиційної фірми.

6.1.5. Записи у внутрішньому обліку вносяться Інвестиційною фірмою на підставі документів внутрішнього обліку (що складаються та засвідчуються Інвестиційною фірмою відповідно до вимог законодавства та зберігаються протягом п'яти років з моменту їх отримання/складання, якщо інше не передбачено законодавством), до яких належать: ● договори або інші документи, які підтверджують факти укладання, виконання, зміни умов та розірвання договорів; ● замовлення, інші передбачені договором доручення клієнтів; ● документи, якими підтверджуються факти проведення строкових операцій; ● акти приймання-передавання ЦП/ІФІ паперової форми існування; ● банківські та/або інші документи, якими підтверджуються факти проведення грошових розрахунків за ЦП/ІФІ, операції з грошовими коштами; ● документи, що підтверджують факти здійснення операцій з ЦП/ІФІ (виписки, довідки з рахунків у цінних паперах тощо); ● документи, повідомлення, які отримує Інвестиційна фірма від операторів організованих ринків та депозитарних установ, що є підставою для виникнення, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків за договорами щодо ЦП/ІФІ; ● рішення та інші документи органів державної влади, у тому числі судової, які є підставою для виникнення, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків за договорами щодо ЦП/ІФІ; ● інші документи, які підтверджують факти, пов'язані з укладанням і виконанням договору, припиненням обов'язків з інших причин, зі зміною умов договору, з проведенням розрахунків за договором, з виконанням, зміною чи припиненням договору, який укладений між Інвестиційною фірмою і клієнтом, повністю або частково.

6.1.6. Журнал (журнали) обліку ведеться (ведуться) в хронологічному порядку у міру виникнення подій та повинен забезпечувати можливість групування даних за кожним клієнтом. До журналу (журналів) обліку вноситься інформація про всі договори, замовлення, зміни до них, що стосуються здійснення Інвестиційною фірмою професійної діяльності на ринках капіталу. Журнал обліку містить таку інформацію: щодо договорів при здійсненні брокерської діяльності: о реквізити ідентифікації договору; о реквізити сторін договору, зазначені в пункті 6 розділу III цього Положення; о предмет договору з визначенням виду послуги, яку надає Інвестиційна фірма за договором; о реквізити ідентифікації ФІ (за винятком Генерального договору та договору про управління); о кількість ФІ (крім Генерального договору та договору про управління); о суму договору (крім Генерального договору) або ціну фінансових інструментів за першою та другою частинами операції за договором РЕПО; о термін дії договору; о дату виконання (розірвання) договору; о реквізити ідентифікації договору, замовлення, на виконання якого укладений договір на виконання, договір на придбання

(зазначається для договорів на виконання, на придбання); о реквізити біржового контракту (зазначається для договорів на виконання, на придбання, укладених на організованому ринку капіталу); о вказівки щодо того, чи є Інвестиційна фірма керуючим рахунком у фінансових інструментах клієнта; о дату виконання першої частини операції за договором РЕПО; щодо замовлень: о реквізити ідентифікації замовлення (номер та дата надання замовлення, термін дії замовлення); о реквізити ідентифікації Генерального договору я, до якого надано замовлення; о вид послуги (купівля, продаж, міна, операція РЕПО, позика), яку надає Інвестиційна фірма; о реквізити ідентифікації ФІ; о кількість ФІ; о суму (орієнтовну суму) договору, що розраховується відповідно до умов, визначених клієнтом, з урахуванням видів замовлення; о дату виконання (анулювання) замовлення; щодо строкових операцій: о ідентифікаційний номер за реєстром договорів, що формується оператором організованого ринку; о дату проведення строкової операції; о реквізити сторін укладених строкових контрактів, зазначені в пункті 6 глави 1 розділу III цього Положення; о реквізити ідентифікації договору комісії, договору доручення або замовлення до Генерального договору, на виконання якого проведено строкову операцію; о дату виконання строкових контрактів. Інвестиційна фірма може вносити до журналу обліку додаткову інформацію щодо доручень, звітів Інвестиційної фірми, які надаються клієнтам, звітів Інвестиційній фірмі від інших торговців цінними паперами (у разі якщо це передбачено відповідним договором), розпоряджень, операцій тощо. Відображення інформації в журналі обліку здійснюється не пізніше наступного робочого дня з дати виникнення такої інформації

6.1.7. Реєстри внутрішнього обліку ведуться Інвестиційною фірмою для забезпечення внутрішнього обліку грошових коштів, фінансових інструментів, що належать Інвестиційній фірмі та його клієнтам, а також зобов'язань щодо грошових коштів, фінансових інструментів. Реєстри внутрішнього обліку ведуться в розрізі номера (коду) рахунку внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, клієнта. Інвестиційна фірма самостійно визначає нумерацію, найменування та структуру рахунків внутрішнього обліку та використовує їх виключно в рамках внутрішнього обліку.

6.1.8. Інвестиційна фірма здійснює ведення таких реєстрів внутрішнього обліку: реєстр внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами і операціями з ФІ, який повинен містити: о номер (код) рахунку внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, клієнта; о реквізити ідентифікації договору, строкової операції або іншої операції, пов'язаної з рухом грошових коштів; о дату проведення операції з грошовими коштами; о номер (за наявності) та дату документа внутрішнього обліку, який підтверджує факти проведення грошових розрахунків (для операцій, за якими рух грошових коштів здійснюється через банківський рахунок Інвестиційної фірми); о найменування операції (внесення клієнтом грошових коштів, вилучення клієнтом грошових коштів, оплата клієнтом витрат, пов'язаних із виконанням договору, операції, винагороди Інвестиційній фірмі, інші операції, встановлені внутрішніми документами Інвестиційної фірми); о вхідний залишок грошових коштів на рахунку внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, клієнта (для операцій, за якими рух грошових коштів здійснюється через банківський рахунок Інвестиційної фірми); о суму за операцією; о розмір винагороди Інвестиційній фірмі; о суму витрат, пов'язаних із виконанням договору, операції; о вихідний залишок грошових коштів по рахунку внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, клієнта (для операцій, за якими рух грошових коштів здійснюється через банківський рахунок Інвестиційної фірми); реєстр внутрішнього обліку ФІ який ведеться у кількісному вираженні та повинен містити інформацію про: о номер (код) рахунку внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, клієнта; о вид ФІ (найменування (код) деривативу, прийняте оператором організованого ринку); о найменування емітента ФІ (або особи, яка видала фінансовий інструмент), прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) особи, яка видала фінансовий інструмент; код за ЄДРПОУ - для емітента (або особи, яка видала фінансовий інструмент) - резидента, номер реєстрації - для емітента (або особи, яка видала фінансовий інструмент) - нерезидента, для фізичної особи, яка видала фінансовий інструмент, - реєстраційний номер облікової картки платника податків (у разі відсутності відповідно до законодавства не зазначається); о міжнародний ідентифікаційний номер фінансових інструментів

(для емісійних фінансових інструментів, а також інших фінансових інструментів, якщо присвоєння цього коду для них передбачено законами України); о номер договору або іншої операції з ФІ; о дату проведення операції з ФІ; о номер (за наявності) та дату документа внутрішнього обліку, який підтверджує факти здійснення операцій з ФІ (для операцій, за якими зміни в системах обліку прав власності на фінансові інструменти вносяться на підставі розпоряджень інвестиційної фірми); о найменування операції (поставка ФІ, одержання ФІ, інші операції, встановлені внутрішніми документами інвестиційної фірми); о вхідний залишок ФІ по рахунку (для операцій, за якими зміни в системах обліку прав власності на фінансові інструменти вносяться на підставі розпоряджень інвестиційної фірми); о кількість ФІ за операцією; о вихідний залишок ФІ по рахунку (для операцій, за якими зміни в системах обліку прав власності на фінансові інструменти вносяться на підставі розпоряджень Інвестиційної фірми).

6.1.9. Журнал (журнали) обліку та реєстри внутрішнього обліку повинні забезпечувати можливість групування даних: о за договорами, о за видом професійної діяльності, о за реквізитами ідентифікації ФІ, о за договорами, укладеними на організаторах торгівлі, або договорами поза організованим ринком капіталу, о за кожним клієнтом, о за датою здійснення операції або датою укладання/виконання договору, о за іншими параметрами, що визначаються внутрішніми документами Інвестиційної фірми.

6.1.10. Інвестиційна фірма окремо здійснює: облік фінансових інструментів клієнтів, які передані Інвестиційній фірмі для здійснення операцій з фінансовими інструментами, у документарній формі існування; облік ФІ клієнтів відповідно до укладених договорів; облік ФІ, що належать Інвестиційній фірмі.

6.1.11. Облік зобов'язань за цінними паперами, іншими фінансовими інструментами та грошовими коштами ведеться Інвестиційною фірмою відповідно до укладених договорів та інформації, що міститься у журналі (журналах) обліку та реєстрах внутрішнього обліку.

Глава 6.2. Порядок подання звітності щодо операцій з фінансовими інструментами. Процедури моніторингу та виявлення «підозрілих операцій»

6.2.1. Інвестиційна фірма надає до НКЦПФР місячні та адміністративні дані (надалі - Дані) щодо своєї діяльності відповідно до нормативно-правових актів НКЦПФР що встановлюють склад, строки та порядок їх надання. Дані Інвестиційної фірми подаються до центрального апарату НКЦПФР відповідно до нормативно-правових актів НКЦПФР, що регулюють подання Даних та інформації професійними учасниками фондового ринку у вигляді електронних документів до НКЦПФР. Дані Інвестиційної фірми складаються відповідно до опису розділів та схем XML файлів, визначених окремим документом нормативно-технічного характеру, та повинні містити всі визначені нормативно-правовими актами НКЦПФР довідки, що мають бути заповнені, містити достовірну та повну інформацію.

6.2.2. Інвестиційна фірма подає наступні Дані до центрального апарату НКЦПФР у такі строки: місячні - не пізніше останнього числа місяця, наступного за звітним місяцем; нерегулярні - протягом трьох робочих днів після дати виникнення нерегулярних даних. У разі якщо останній день подання Даних припадає на неробочий день, строк подання Даних переноситься на перший після нього робочий день.

6.2.3. Інвестиційна фірма надає (протягом трьох робочих днів після дати виконання правочину) до загальнодоступної інформаційної бази даних НКЦПФР про ринок фінансових інструментів для подальшого розміщення наступну інформацію про всі вчинені поза організованим ринком капіталу за його участю правочини щодо емісійних фінансових інструментів: найменування емітента фінансових інструментів та його ідентифікаційний код згідно з ЄДРПОУ; вид, тип, клас, форма існування та форма випуску фінансових інструментів; міжнародний ідентифікаційний номер фінансових

інструментів; кількість фінансових інструментів за кожним правочином; ціна фінансових інструментів; дата вчинення правочину; інші відомості, визначені НКЦПФР. До зазначеної інформації не включаються відомості про сторони правочинів

6.2.4. Інвестиційна фірма подає інформацію/звітність щодо операцій з ФІ до саморегульованої організації відповідно до внутрішніх документів такої саморегульованої організації.

6.2.5. Інвестиційна фірма зобов'язана дотримуватися встановлених законодавством пруденційних нормативів та інших показників (нормативів), які обмежують ризики за операціями з ФІ.

6.2.6. Інвестиційні фірми зобов'язані на постійній основі вживати заходів щодо виявлення «підозрілих» операцій – правочинів щодо ФІ, за наслідком вчинення яких настане або може настати порушення законодавства України, до якого, зокрема, відноситься маніпулювання цінами на ринках капіталу або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації. «Підозрілими» операціями можуть бути, зокрема: о операції купівлі-продажу ФІ, які мають ознаки маніпулювання на організованих ринках капіталу; о операції купівлі-продажу ФІ, укладені із використанням інсайдерської інформації (у разі якщо Інвестиційна фірма має підстави вважати, що клієнт, в інтересах якого діє інвестиційна фірма, може володіти та незаконно використовувати таку інформацію); о купівля клієнтом певної кількості ФІ на організованому ринку та продаж на неорганізованому ринку аналогічної (або суттєво схожої) кількості цього самого ФІ за нижчою ціною, від ціни купівлі; о продаж клієнтом певної кількості ФІ на організованому ринку та купівля на неорганізованому ринку аналогічної (або суттєво схожої) кількості цього самого ФІ за вищою ціною, від ціни продажу; о відмова клієнта, без вагомих підстав, купити або продати ФІ на організованому ринку, на пропозицію інвестиційної фірми з метою дотримання нею вимог щодо найкращого виконання для клієнта, та наполягання клієнта на купівлі або продажу ФІ на неорганізованому ринку на невідгідних для нього умовах

6.2.7. У разі вчинення Інвестиційною фірмою правочину щодо ФІ, за яким у інвестиційній фірмі одразу або в майбутньому виникла аргументована підозра про вчинення клієнтом та/або контрагентом «підозрілої» операції, Інвестиційна фірма зобов'язана повідомити про це НКЦПФР у складі нерегулярних адміністративних даних не пізніше наступного робочого дня з дня виникнення такої аргументованої підозри

Глава 6.3. Порядок проведення звірки наявності коштів та фінансових інструментів

6.3.1. Інвестиційна фірма проводить періодичну звірку фактичної наявності грошових коштів, ФІ на власних рахунках та на рахунках клієнтів, управління якими здійснюється ним відповідно до договорів з цими клієнтами. Дані стосовно залишків грошових коштів у реєстрі внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами і операціями з ФІ звіряються з даними бухгалтерського обліку грошових коштів, з виписками із рахунків на поточну дату. Звірка наявності грошових коштів проводиться не рідше одного разу на місяць.

6.3.2. Звірка наявності ФІ проводиться у розрізі випусків ФІ, які знаходяться на балансі Інвестиційної фірми, а також за всіма ФІ клієнтів, стосовно яких Інвестиційній фірмі клієнтом надані повноваження з розпорядження та реалізації прав за ФІ, а також за всіма ФІ клієнтів, переданих Інвестиційній фірмі в управління. Дані стосовно залишків фінансових інструментів звіряються Інвестиційною фірмою з даними рахунків бухгалтерського обліку, з виписками з рахунків у фінансових інструментах (особових рахунків) на звітну дату. Звірка наявності фінансових інструментів проводиться Інвестиційною фірмою: протягом 10 робочих днів місяця, наступного за кварталом, протягом якого змінювався залишок ФІ; щороку щодо всіх ФІ протягом місяця, наступного за роком, за який проводиться звірка.

6.3.3. За підсумками проведення звірки Інвестиційна фірма складає акт проведення звірки із зазначенням у разі наявності розбіжностей, виявлених під час проведення звірки. Акт проведення звірки підписується фахівцем Інвестиційною фірмою, який проводив звірку, фахівцем, відповідальним за ведення внутрішнього обліку відповідно до внутрішніх документів Інвестиційної фірми, та головним бухгалтером Інвестиційної фірми або іншою особою, яка веде бухгалтерський облік.

7. ПОРЯДОК ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ТА ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ ЩОДО КОШТІВ КЛІЄНТІВ

Глава 7.1. Порядок ведення обліку коштів клієнтів

7.1.1. Внутрішній облік грошових коштів, ФІ, які знаходяться у власності Інвестиційної фірми, ФІ власних випусків, ведеться відокремлено від внутрішнього обліку грошових коштів, ФІ клієнтів, а також договорів, укладених за дорученням чи в інтересах клієнтів Інвестиційної фірми. Інвестиційна фірма веде облік грошових коштів клієнтів, що перебувають в управлінні Інвестиційної фірми, на окремих поточних рахунках, які відкриваються Інвестиційною фірмою у банку.

7.1.2. Реєстри внутрішнього обліку ведуться Інвестиційною фірмою для забезпечення внутрішнього обліку грошових коштів, фінансових інструментів, що належать клієнтам Інвестиційним фірмам, а також зобов'язань щодо грошових коштів, фінансових інструментів. Інвестиційна фірма веде реєстр внутрішнього обліку грошових коштів (посилання на пункт зробити) та розрахунків за договорами і операціями з ФІ, а також реєстр внутрішнього обліку ФІ у порядку, визначеному главою 6.1 цього Положення.

7.1.3. У реєстрі внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами і операціями з ФІ відображаються відомості про всі операції, пов'язані з рухом грошових коштів клієнтів, а також залишки грошових коштів клієнтів за місцями їх обліку (зберігання). Облік грошових коштів ведеться в грошовому вираженні. Інвестиційна фірма здійснює окремо облік грошових коштів клієнтів, які передані йому для здійснення операцій з ФІ, окремо облік грошових коштів клієнтів відповідно до укладених договорів та окремо облік власних грошових коштів.

7.1.4. Звірка наявності грошових коштів проводиться не рідше одного разу на місяць відповідно до умов глави 6.3 цього Положення. 7.1.5. Звірка наявності ФІ проводиться за всіма ФІ клієнтів, стосовно яких Інвестиційній фірмі клієнтом надані повноваження з розпорядження та реалізації прав за ФІ, а також за всіма ФІ клієнтів, переданих Інвестиційній фірмі в управління. Звірка наявності фінансових інструментів проводиться Інвестиційною фірмою відповідно до умов глави 6.3 цього Положення

Глава 7.2. Подання звітності щодо коштів клієнтів

7.2.1. Інвестиційна фірма зобов'язана надавати клієнту звіти за укладеними договорами, строковими операціями та іншими операціями, здійсненими Інвестиційною фірмою на виконання договору комісії, договору доручення, замовлення клієнта до Генерального договору (далі звіт брокера), та звіт щодо діяльності з управління ФІ (далі - звіт управителя). Порядок та способи надання Інвестиційною фірмою звітів клієнту встановлюються договором з клієнтом. Інвестиційна фірма зобов'язана надавати клієнту копії будь-якого з документів, які стосуються укладання та виконання Інвестиційною фірмою договорів в інтересах цього клієнта, у разі якщо така умова передбачена договором з клієнтом

7.2.2. Звіти складаються Інвестиційною фірмою на підставі документів внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, визначені в пункті 6.1.5. цього Положення, та надаються клієнту не пізніше наступного робочого дня після виконання договору, якщо інше не передбачено умовами договору з

клієнтом. У звітах Інвестиційної фірми перед клієнтом зазначаються дані щодо виконання кожного укладеного договору з цим клієнтом, проведення операцій, пов'язаних з виконанням цього договору.

7.2.3. Якщо звіти складаються у вигляді паперового документа, такий документ повинен бути підписаний керівником або уповноваженим співробітником Інвестиційної фірми та засвідчений печаткою Інвестиційної фірми (за наявності). У разі якщо договором з клієнтом передбачено складання звітів у вигляді електронного документа, він повинен містити обов'язкові реквізити електронного документа відповідно до законодавства України.

7.2.4. Звіт брокера/управителя має наступний реквізитний склад: о реквізити Генерального договору, договору комісії, договору доручення, договору про управління (дату укладання, дату виконання договору, номер договору); о реквізити замовлення (замовлень) до Генерального договору (дату надання (отримання) замовлення, дату виконання замовлення, номер замовлення); о вид послуги за договором, замовленням (купівля, продаж, здійснення операції РЕПО, міна, позика); о реквізити договору (договорів) на виконання (дату укладання, дату виконання договору, номер договору); о реквізити ідентифікації ФІ; о вид ринку (організований/неорганізований); о вид послуги (купівля/продаж, операція РЕПО, міна, купівля із зобов'язанням зворотного продажу/продаж із зобов'язанням зворотної купівлі); о суму договору на виконання або ціну фінансових інструментів за першою та другою частинами операції за договором РЕПО; о кількість фінансових інструментів за договором на виконання; о ціну за один ФІ (для договорів РЕПО ціну за один фінансових інструментів за першою та другою частинами операції); о вхідний/вихідний залишок фінансових інструментів (для операцій, за якими зміни в системах обліку прав власності на фінансові інструменти вносяться на підставі розпоряджень інвестиційної фірми), інших фінансових інструментів та грошових коштів (для операцій, за якими рух грошових коштів здійснюється через банківський рахунок інвестиційної фірми); о розмір винагороди за надання послуг відповідно до договору (крім дилерського договору, договору РЕПО, договору на придбання та договору на виконання); о вартість наданих додаткових послуг; о дату виконання першої частини операції за договором РЕПО; о інші дані (за потреби).

8. ПРОЦЕДУРИ, СПРЯМОВАНІ НА ВРЕГУЛЮВАННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ ПРИ ПРОВАДЖЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ

8.1. Інвестиційна фірма повинна встановити та дотримуватися вимог, спрямованих на врегулювання та запобігання конфлікту інтересів при провадженні нею професійної діяльності на фондовому ринку. Інвестиційна фірма має докладати максимальних зусиль для врегулювання та запобігання виникнення конфлікту інтересів посадових осіб, працівників Інвестиційної фірми і клієнтів Інвестиційної фірми.

8.2. Процедури спрямовані на врегулювання та запобігання конфлікту інтересів включають: ефективні процедури, щоб запобігти або контролювати обмін інформацією між відповідними особами, які займаються діяльністю, яка пов'язана з ризиком конфлікту інтересів, якщо обмін цією інформацією може зашкодити інтересам одного або кількох клієнтів; окремий нагляд за відповідними особами, основні функції яких передбачають здійснення діяльності від імені клієнтів або надання послуг клієнтам, інтереси яких можуть суперечити, або які іншим чином представляють різні інтереси, які можуть суперечити, в тому числі інтересам Інвестиційної фірми; усунення будь-якого прямого зв'язку між винагородою відповідних осіб, які головним чином займаються однією діяльністю, та винагородою або доходами, отриманими іншими відповідними особами, які головним чином займаються іншою діяльністю, якщо може виникнути конфлікт інтересів у відношенні такої діяльності; заходи, спрямовані на запобігання або обмеження неприпустимого впливу будь-якої особи на способи у які відповідна особа надає інвестиційні послуги чи провадить таку діяльність; заходи, спрямовані на запобігання або контроль одночасного або послідовного залучення відповідної

особи до інвестиційних послуг чи діяльності, якщо таке залучення може погіршити належне управління конфліктами інтересів

8.3. Для визначення видів конфлікту інтересів, що виникають при наданні інвестиційних послуг, існування яких можуть зашкодити інтересам клієнта, Інвестиційна фірма враховує, чи може Інвестиційна фірма, відповідна особа або особа, яка має прямий чи опосередкований контроль над Інвестиційною фірмою, потрапити в будь-яку з таких ситуацій: о Інвестиційна фірма або зазначена особа зможе отримати фінансову вигоду або уникнути фінансових збитків за рахунок клієнта; о Інвестиційна фірма або зазначена особа має інтерес у результаті надання послуг клієнту або у результаті операції, здійсненої від імені клієнта, який відрізняється від інтересу клієнта в результаті такої операції; о Інвестиційна фірма або зазначена особа має фінансовий чи інший стимул надати перевагу інтересам іншого клієнта або групи клієнтів над інтересами клієнта; о Інвестиційна фірма або зазначена особа здійснюють такий самий вид діяльності, що й клієнт; о Інвестиційна фірма або зазначена особа отримує або отримає від особи, яка не є клієнтом, стимул у зв'язку з послугою, наданою клієнту, у вигляді грошової або негрошової вигоди або послуг

8.4. Інвестиційна фірма вживає всіх необхідних заходів для виявлення та запобігання чи усунення конфліктів інтересів між собою, зокрема своїми керівниками, працівниками чи будь-якою особою, прямо чи опосередковано пов'язану з ним відносинами контролю, та його клієнтами, або між двома клієнтами, що виникають у процесі надання інвестиційних послуг, зокрема конфліктів, спричинених отриманням заохочень від третіх осіб або системою оплати праці Інвестиційної фірми чи іншими способами стимулювання Інвестиційної фірми.

8.5. Інвестиційна фірма розробляє, впроваджує та підтримує ефективне Положення про виявлення, запобігання та усунення конфлікту інтересів, що відповідає розміру та організаційній структурі Інвестиційної фірми, а також характеру, масштабу та складності її професійної діяльності на ринку капіталів. Положення про виявлення, запобігання та усунення конфлікту інтересів враховує будь-які обставини, про які Інвестиційна фірма знає або має знати, що можуть спричинити конфлікти інтересів, які можуть виникнути внаслідок особливості організаційної структури та/або господарської діяльності інших членів фінансової групи. Не рідше одного разу на рік Положення про виявлення, запобігання та усунення конфлікту інтересів переглядається, за необхідності до нього вносяться зміни.

8.6. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи, які виконують різні професійні обов'язки, що пов'язані або можуть бути пов'язані з конфліктами інтересів, внаслідок яких може бути завдано шкоди інтересам одного або кількох клієнтів, були незалежними при дотриманні процедур та вжитті заходів для запобігання та врегулювання таких конфліктів.

8.7. Якщо організаційні або адміністративні механізми, запроваджені Інвестиційною фірмою відповідно для запобігання негативного впливу конфліктів інтересів на інтереси його клієнта, не достатні для того, щоб забезпечити, з достатньою впевненістю, попередження ризиків завдання шкоди інтересам клієнта, то Інвестиційна фірма розкриває клієнтові загальний характер та/або джерела конфліктів інтересів і повідомляти кроки, вжиті для зменшення цих ризиків, перш ніж здійснювати операції за замовленням клієнта. Інформація, що розкривається, подається на надійному носії та містить достатньо інформації, з урахуванням особливостей клієнта, для того, щоб клієнт зміг прийняти свідоме рішення стосовно даної послуги в тому контексті, в якому виникає конфлікт інтересів. Інвестиційна фірма повинна забезпечити, щоб розкриття вищезазначеної інформації про конфлікт інтересів клієнтам було крайньою мірою, яка застосовується лише якщо ефективні організаційні та адміністративні механізми, встановлені Інвестиційною фірмою з метою уникнення конфліктів інтересів, недостатні для того, щоб з достатньою впевненістю забезпечити запобігання ризикам завдання шкоди інтересам клієнта.

8.8. В інформації про конфлікт інтересів, що розкривається відповідно до пункту 8.7 цього Положення, повинно бути зазначено, що організаційні та адміністративні механізми, створені Інвестиційною фірмою для запобігання або врегулювання цього конфлікту, недостатні для того, щоб з достатньою впевненістю забезпечити запобігання ризикам завдання шкоди інтересам клієнта. Інформація про конфлікт інтересів, включає в себе конкретний опис конфліктів інтересів, що виникають при наданні інвестиційних послуг, з урахуванням особливостей клієнта, для якого розкривається інформація. Опис повинен детально пояснити загальний характер і джерела конфлікту інтересів, а також ризики для клієнта, які виникають у результаті конфлікту інтересів та кроки, зроблені для пом'якшення цих ризиків, щоб клієнт зміг прийняти поінформоване рішення стосовно інвестиційної послуги, в рамках якої виникають конфлікти інтересів. Надмірне використання Інвестиційною фірмою процедури розкриття інформації про конфлікт інтересів розглядається як недолік Положення про виявлення, запобігання та усунення конфлікту інтересів.

8.9. Інвестиційна фірма зберігає та регулярно оновлює інформацію про види інвестиційних послуг або діяльності, що здійснюється Інвестиційною фірмою чи від її імені, в яких мав місце конфлікт інтересів, що завдав шкоди інтересам одного або декількох клієнтів, або у випадку надання послуг чи провадження діяльності, що тривають, в яких може виникнути такий конфлікт інтересів, що зазначений в пункті 8.7. цього Положення. Керівництво регулярно, не рідше одного разу на рік, отримує письмові звіти про ситуації, зазначені у попередньому абзаці.

8.10. У разі наявності у Інвестиційної фірми конфлікту інтересів з його клієнтом у зв'язку із зацікавленістю щодо купівлі-продажу фінансових інструментів пов'язаними особами Інвестиційної фірми та/або його посадовими особами та/або його фахівцями, така Інвестиційна фірма зобов'язана повідомити про це клієнта до того, як будуть надані послуги клієнту та отримати письмову згоду клієнта на проведення такої операції.

8.11. Інвестиційна фірма з метою запобігання виникнення конфлікту інтересів з клієнтом або декількома клієнтами, провадить професійну діяльність з урахуванням обов'язків та обмежень, встановлених цим розділом та чинним законодавством України.

9. ПОРЯДОК І СТРОКИ РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕНЬ КЛІЄНТІВ АБО ПОТЕНЦІЙНИХ КЛІЄНТІВ ТА ПРОФЕСІЙНИХ УЧАСНИКІВ РИНКІВ КАПІТАЛУ

9.1. Громадяни та юридичні особи мають право направити Інвестиційній фірмі скарги, пропозиції, заяви та зауваження (далі - звернення) в письмовій формі шляхом направлення звернення поштою, з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення) або особистого вручення звернення заявником.

9.2. Звернення розглядаються та вирішуються Інвестиційною фірмою відповідно до Закону України «Про звернення громадян», Закону України «Про інформацію» та затвердженого Інвестиційною фірмою Порядку розгляду скарг.

9.3. Звернення фізичної особи має містити: прізвище, ім'я та по - батькові; місце проживання та засоби зв'язку; суть питання; дату звернення; особистий підпис. В електронному зверненні також має бути зазначено поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним.

9.4. Звернення юридичної особи має містити: повне та скорочене найменування; місцезнаходження та засоби зв'язку; суть питання; вихідний номер та дату реєстрації звернення у журналі вихідної кореспонденції; підпис уповноваженої особи.

9.5. Усі звернення мають бути зареєстровані у журналі вхідної кореспонденції Інвестиційної фірми не пізніше кінця робочого дня, в який було отримано звернення. Зареєстровані звернення передаються

директору Інвестиційної фірми або особі, що здійснює його повноваження, для розгляду та прийняття не пізніше другого робочого дня рішення про передання звернення разом з поясненнями та/або відповідними документами до структурного підрозділу Інвестиційної фірми або особі, до компетенції якої відноситься порушене у зверненні питання.

9.6. Інвестиційна фірма має право повернути клієнту звернення без розгляду якщо: о звернення оформлене без дотримання вимог пункту 9.3. або 9.4 цього Положення, о питання, порушені в отриманому Інвестиційною фірмою зверненні, не містять даних, необхідних для прийняття обґрунтованого рішення; о звернення надійшло від особи, що не має відповідних повноважень; о повторне звернення не містить нової інформації по суті порушеного питання, за умови, що Інвестиційна фірма надала обґрунтовану відповідь на попереднє звернення; о звернення надійшло від заявника, що визнаний судом недієздатною особою.

9.7. Рішення про залишення звернення без розгляду приймається директором Інвестиційної фірми, або особою, що виконує його обов'язки. Звернення, залишені без розгляду, направляються заявникові з відповідними роз'ясненнями не пізніше як через п'ять робочих днів від дня його отримання Інвестиційною фірмою.

9.8. За результатами вивчення порушеного у зверненні питання, перевірки викладених фактів та припущень, особа, якій доручено розгляд звернення, на підставі зібраних даних готує відповідь на звернення, в якій викладається ґрунтовний аналіз порушеного у зверненні питання, за необхідності описуються вжиті Інвестиційною фірмою заходи та рекомендації щодо вчинення заявником певних дій для вирішення питання. У разі якщо за результатами вивчення звернення особою було виявлено порушення прав заявника, що спричинено діями (бездіяльністю) співробітників та/або посадових осіб Інвестиційної фірми, він надає керівнику Інвестиційної фірми або особі, що виконує його обов'язки, необхідну інформацію з пропозиціями щодо уникнення подібних питань у подальшому.

9.9. Відповідь на звернення за підписом директора Інвестиційної фірми або особи, що виконує його обов'язки, направляється заявнику поштою за адресою, вказаною заявником у зверненні, або передається особисто заявнику (уповноваженій особі заявника), що підтверджується розпискою заявника або його уповноваженою особою.

9.10. Звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня їх отримання. Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, директор Інвестиційної фірми або особа, що виконує його обов'язки, встановлюють необхідний термін для його розгляду, про що повідомляється особа, яка подала звернення. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати сорока п'яти днів.

10. ПРОЦЕДУРА ЗАПОБІГАННЯ НЕСАНКЦІОНОВАНОМУ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ І ЇЇ НЕПРАВОМІРНОМУ ВИКОРИСТАННЮ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПРИ СУМІЩЕННІ РІЗНИХ ВИДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ПРОЦЕДУРИ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГ

10.1. Відомості, які створюються, збираються, отримуються, використовуються, поширюються, охороняються та зберігаються Інвестиційною фірмою в процесі провадження нею професійної діяльності, відносяться до інформації з обмеженим доступом, окрім інформації, що відповідно до законодавства є публічною. Інформація з обмеженим доступом Інвестиційної фірми є комерційною таємницею, крім інформації, яка відповідно до законодавства не становить комерційної таємниці. Комерційна таємниця не підлягає розкриттю іншим особам, за винятком випадків, передбачених

чинним законодавством України, цим Положенням та рішеннями органів управління Інвестиційної фірми.

10.2. Інформація, що містить персональні дані, збирається, обробляється, зберігається та захищається у відповідності до вимог законодавства про захист персональних даних.

10.3. Інвестиційна фірма зобов'язана забезпечити захист інформації, в тому числі інформації з обмеженим доступом, шляхом реалізації організаційних та технічних заходів, спрямованих на запобігання втратам, крадіжкам, несанкціонованому знищенню, викривленню, підробленню, копіюванню та неконтрольованому поширенню інформації з обмеженим доступом.

10.4. Інвестиційною фірмою запроваджуються та постійно підтримуються заходи щодо захисту інформації (інформації з обмеженим доступом) від втрати, витоку, руйнування, знищення. Виконується постійний моніторинг систем захисту.

10.5. Приміщення, в якому Інвестиційна фірма провадить професійну діяльність, повинно бути обладнано охороною та протипожежною сигналізацією, забезпечено цілодобовою охороною та мати ступінь захисту, який дає змогу зберігати конфіденційність інформації.

10.6. Доступ до інформаційних систем Інвестиційної фірми регламентується внутрішніми документами та розпорядженнями керівника Інвестиційної фірми. Доступ до інформації, що є комерційною таємницею Інвестиційної фірми, надається: о Директору Інвестиційної фірми; о головному бухгалтеру (особі, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку) в межах, необхідних для виконання службових обов'язків; о іншим посадовим особам Інвестиційної фірми та фахівцям в межах, необхідних для виконання службових обов'язків. Інші співробітники Інвестиційної фірми для вирішення разових питань, пов'язаних з виконанням службових обов'язків допускаються до документів з обмеженим доступом Інвестиційної фірми на підставі усного розпорядження керівника Інвестиційної фірми.

10.7. Особи, що отримали доступ до інформації, що є комерційною таємницею Інвестиційної фірми, зобов'язані зберігати та підтримувати режим обмеженого доступу до інформації, не допускати та у міру можливостей попереджувати несанкціоноване використання інформації з обмеженим доступом.

10.8. При використанні інформації з обмеженим доступом для забезпечення уникнення неправомірного її використання Інвестиційна фірма дотримується наступного: співробітник Інвестиційної фірми, що отримав інформацію з обмеженим доступом, на час роботи з такою інформацією і до її повернення, несе відповідальність за збереження отриманої інформації від несанкціонованого доступу інших осіб; в день звільнення співробітника Інвестиційної фірми, який мав доступ до інформації з обмеженим доступом, всі носії інформації з обмеженим доступом (документи, рукописи, креслення, чернетки, флеш-носії, диски та будь-які інші носії інформації), передаються співробітником посадовій особі Інвестиційної фірми; під час роботи співробітникам Інвестиційної фірми забороняється залишати, відтворювати інформацію з обмеженим доступом у місцях, де така інформація може стати доступною для ознайомлення іншим особам, що не мають право на таке ознайомлення, робити копії з інформації з обмеженим доступом, а також виносити інформацію з обмеженим доступом за межі Інвестиційної фірми; всі робочі станції (комп'ютери), на яких здійснюється обробка інформації та ведення баз даних, захищаються системою паролів, які забезпечують точну ідентифікацію особи, яка виконає роботи або отримала доступ. При цьому співробітникам Інвестиційної фірми забороняється розголошувати будь-кому відомості про систему паролів, шифрів та кодів, які використовуються допущеними до цієї роботи працівникам, та залишати свої робочі місця не заблокувавши доступ до систем електронного обліку; для забезпечення цілісності, достовірності та авторства електронних документів в інформаційних системах Інвестиційної фірми використовуються засоби криптографії та кваліфікованого електронного підпису

(КЕП). Контроль виконанням операцій забезпечується шляхом розмежування рівнів доступу за допомогою технічних та управлінських заходів (парольна політика, рольова модель доступу).

10.9. Інвестиційна фірма встановлює, впроваджує та підтримує адекватні підходи для забезпечення безперервності надання послуг, а у випадку збоїв таких систем та процедур, збереження системно важливих даних та функцій для підтримання надання інвестиційних послуг та діяльності, а у випадках коли таке збереження є неможливим, своєчасне відновлення таких даних, функцій та своєчасне відновлення надання інвестиційних послуг та діяльності.

10.10. Безперервність надання послуг Інвестиційної фірми полягає у забезпеченні безперервності діяльності у відповідності до графіку роботи Інвестиційної фірми та забезпечується: наявністю автономних джерел електроживлення; наявністю альтернативного каналу доступу до мережі Інтернет; зберігання копій даних на віддалених серверах.

10.11. Інвестиційна фірма регулярно, але не рідше 1 (одного) разу на рік, тестує свою діяльність на настання надзвичайних ситуацій з метою забезпечити своєчасну реакцію персоналу, збереження бізнесу та клієнтів. Основною метою такої процедури є протидія перериванням бізнес діяльності та захист критичних бізнес-процесів від впливу серйозних відмов інформаційних систем чи лиха і забезпечення їх своєчасного відновлення.

10.12. Загрозою безперервності діяльності Інвестиційної фірми можуть стати непередбачені обставини (надзвичайні ситуації), зокрема обставини, що виникли в результаті військових дій, аварії, небезпечного природного явища, катастрофи, стихійного чи іншого лиха, які можуть спричинити або спричинили собою людські жертви, шкоду здоров'ю людей або навколишньому середовищу, значні матеріальні збитки та порушення умов життєдіяльності людей. Непередбачені обставини призводять до неможливості функціонування Інвестиційної фірми в звичайному режимі.

10.13. Інвестиційна фірма запроваджує обмеження і розмежування доступу своїх працівників до електронних ресурсів, у тому числі з'єднання з мережею Інтернет та організовує антивірусний захист з метою забезпечення безперервності бізнес-процесів та запобігання втрати даних, пошкодження або втрати інформації, електронних документів в результаті впливу різних чинників, випадкових або навмисних дій. Також Інвестиційна фірма встановлює відповідні налаштування корпоративної електронної пошти, що забезпечують обмеження приймання підозрілих листів, повідомлень, файлів, здійснює безпечне налаштування міжмережевих екранів, використовує резервний сервер. Має дві лінії зв'язку.

10.14. Інвестиційна фірма під час здійснення діяльності використовує безперебійні джерела живлення, підключення резервного каналу електропостачання з метою забезпечити продовження роботи в штатному режимі у випадку настання надзвичайної ситуації техногенного характеру.

10.15. У разі виникнення аварійних ситуацій, Інвестиційна фірма зобов'язана залучити відповідні служби для усунення аварії. До їх приїзду своїми силами здійснити всі можливі дії для мінімізації збитків і здоров'я працівників Інвестиційної фірми. У разі пожежі Інвестиційна фірма зобов'язана викликати оперативно-рятувальну службу, вимкнути електроживлення, зупинити роботу вентиляційних систем, невідкладно організувати евакуацію працівників згідно плану евакуації. Здійснити всі можливі дії для збереження цілісності інформаційного масиву діяльності Інвестиційної фірми на будь яких носіях. За можливості здійснити дії, спрямовані на гасіння пожежі штатними засобами.

10.16. З метою забезпечення безперервності діяльності Інвестиційна фірма організовує відповідне навчання своїх працівників. Навчання працівників діям, що забезпечують безперервність діяльності Інвестиційної фірми, здійснюється директором Інвестиційної фірми або уповноваженою особою при прийомі на роботу та в процесі діяльності Інвестиційної фірми не рідше одного разу на рік.

11. ВИМОГИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАПОБІГАННЯ МАНІПУЛЮВАННЮ ЦІНАМИ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ, УСТАНОВЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ФІРМОЮ

11.1. Інвестиційна фірма не допускає маніпулювання цінами на ринку капіталу.

11.2. До маніпулювання цінами на організованому ринку можуть бути віднесені наступні дії Інвестиційної фірми: здійснення або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованих ринках, які надають або можуть надавати уявлення щодо поставки, придбання або ціни деривативного контракту, ФІ та/або активу, допущеного до торгів на організованих ринках, що не відповідають дійсності, та вчиняються одноосібно або за попередньою змовою групою осіб і призводять до встановлення інших цін, ніж ті, що існували б за відсутності таких операцій або заявок; здійснення або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованих ринках, шляхом вчинення умисних протиправних дій; поширення через засоби масової інформації, у тому числі електронні засоби масової інформації, або будь-яким іншим способом інформації, що не відповідає дійсності, зокрема недостовірної інформації, у разі коли особа, яка поширила таку інформацію, знала або повинна була знати про недостовірність такої інформації, що призводить або може призвести до введення в оману учасників ринку щодо: о ціни, попиту, пропозиції або обсягів укладених на організованих ринках ФІ та правочинів щодо них; о ціни, попиту, пропозиції або обсягів торгів іншими, ніж зазначено у пункті вище, активами, допущеними до торгів на організованих ринках; о ціни, попиту, пропозиції або обсягів торгів на організованих ринках базовим активом ФІ; о значення базового показника деривативного контракту; укладання деривативних контрактів, купівля або продаж ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, перед закриттям торговельної сесії організованого ринку з метою введення в оману учасників ринку щодо цін, що склалися наприкінці торговельної сесії; неодноразове протягом торговельного дня укладання двома або більше учасниками торгів деривативних контрактів, договорів купівлі-продажу ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, у власних інтересах чи за рахунок одного і того самого клієнта, за якими кожен з учасників торгів виступає як сторона деривативного контракту, продавець та покупець одного і того самого ФІ та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за однаковою ціною в однаковій кількості або які не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети хоча б для одного з учасників торгів або їх клієнтів, а також надання клієнтом кільком учасникам торгів доручення на укладення в його інтересах одного або більше деривативних контрактів, договорів з одним і тим самим ФІ та/або іншим активом, допущеним до торгів на організованому ринку, під час яких покупець та продавець діють в інтересах клієнта; здійснення протягом торговельного дня або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, а також фінансових інструментів та/або продукції, що є базовим активом ФІ, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети, якщо за результатами таких торгів власник таких активів, ФІ та/або продукції не змінюється; неодноразове невиконання учасником організованого ринку зобов'язань за контрактами, укладеними протягом торговельного дня у власних інтересах або за рахунок клієнтів, якщо укладення зазначених контрактів призвело до істотного збільшення або зниження ціни деривативного контракту, іншого ФІ та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за умови що такі контракти мали вагомий істотний вплив на ціну такого активу; укладення на організованому ринку деривативних контрактів та договорів щодо ФІ та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, за ціною, ФІ та/або активу, що склалася на такому організованому ринку тієї самої торговельної сесії (поточна ціна) шляхом подання безадресних заявок або котирувань, за умови укладення договорів від імені та/або за рахунок осіб, між якими (працівниками яких) існувала попередня домовленість про укладення деривативного контракту, придбання або продаж ФІ та/або

іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за ціною, що суттєво відхиляється від поточної ціни.

11.3. Маніпулювання цінами пов'язане з використанням інсайдерської інформації та нечесної торгової практики брокерів у відношенні до своїх клієнтів. Інсайдерська інформація - це неопрілюднена інформація про емітента, його цінні папери або інші фінансові інструменти, що перебувають в обігу на організованому ринку капіталу, у разі якщо оприлюднення такої інформації може істотно вплинути на вартість відповідних фінансових інструментів. Інформація щодо оцінки вартості цінних паперів та/або фінансово-господарського стану емітента, якщо вона отримана виключно на основі оприлюдненої інформації або інформації з інших публічних джерел, не заборонених законодавством, не є інсайдерською інформацією. Інформація не вважається інсайдерською з моменту її оприлюднення відповідно до закону. Особі, яка володіє інсайдерською інформацією, забороняється: о вчиняти з використанням інсайдерської інформації на власну користь або на користь інших осіб правочини щодо фінансових інструментів, яких стосується інсайдерська інформація, до моменту оприлюднення такої інформації; о передавати інсайдерську інформацію або надавати доступ до неї іншим особам, крім розкриття інформації в межах виконання професійних, трудових або службових обов'язків та в інших випадках, передбачених законодавством; о надавати будь-якій особі рекомендації стосовно фінансових інструментів, щодо яких вона володіє інсайдерською інформацією, до моменту оприлюднення такої інформації. Відповідальність за протиправне використання інсайдерської інформації встановлюється законом.

11.4. Не є маніпулюванням цінами на організованому ринку капіталу дії Інвестиційної фірми, що мають на меті: підтримання цін на емісійні цінні папери у зв'язку з їх публічним розміщенням або обігом, за умови вчинення учасником організованого ринку капіталу таких дій на підставі договору про виконання функцій маркет-мейкера, укладеного з оператором такого ринку; підтримання цін на цінні папери відкритих або інтервальних інститутів спільного інвестування у зв'язку з їх викупом у випадках, передбачених законом; підтримання цін, попиту, пропозиції або обсягів укладення деривативних контрактів, торгів фінансовими інструментами та/або іншими активами, допущеними до торгів на організованому ринку, за умови, що такі дії вчиняються учасником організованого ринку капіталу на підставі договору про виконання функцій маркет-мейкера, укладеного з оператором такого ринку.

11.5. Не є маніпулюванням на організованих ринках дії, що вчиняються Національним банком України, органами державної влади з метою реалізації грошово-кредитної політики або політики управління державним боргом.

11.6. Інвестиційна фірма дотримується вимог щодо запобігання маніпулюванню цінами на ринку фінансових інструментів шляхом контролю норм чинного законодавства, правил організатора торгівлі, правил саморегульвної організації професійних учасників фондового ринку, членам якої є Інвестиційна фірма, при здійсненні ним операції з фінансовими інструментами.

11.7. Інвестиційна фірма здійснює процедури спрямовані на уникнення маніпулювання цінами на ринках капіталу, а саме: проводить аналіз операцій на відсутність маніпулювання цінами на ринках капіталу при укладанні угод враховує біржові курси; проводить моніторинг та вивчення кращих практик для удосконалення процедур контролю та для уникнення маніпулювання цінами на ринках капіталу.

11.8. З метою запобігання маніпулюванню цінами на ринках капіталу Інвестиційна фірма здійснює заходи, спрямовані на: о забезпечення рівних можливостей доступу до інформації учасників ринків капіталу, клієнтів Інвестиційної фірми; о дотримання при здійсненні діяльності з торгівлі фінансовими інструментами вимог чинного законодавства; о здійснення моніторингу за укладенням та здійсненням угод на ринках капіталу, що вчиняються Інвестиційною фірмою або за участю

клієнтів Інвестиційної фірми, на відповідність їх вимогам чинного законодавства щодо запобігання маніпулювання цінами або ринком; о запобігання використання Інвестиційною фірмою в кримінальних схемах та схем з легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення; о перевірка "нестандартних угод" клієнтів на предмет здійснення дій, направлених на маніпулювання цінами або ринком щодо використання інсайдерської інформації або нечесній торговій практиці; о запровадження окремих рахунків для грошових коштів, ФІ Інвестиційної фірми та грошових коштів, ФІ її клієнтів; о використання у своїй практиці систем розрахунку, які запобігають використанню шахрайських схем та здійсненню маніпулювання цінами.

11.9. Інвестиційна фірма несе відповідальність за маніпулювання цінами відповідно до вимог чинного законодавства.

12. ПОРЯДОК НАВЧАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ФІРМИ

12.1. Підвищення кваліфікації є підвищенням рівня професійних знань працівника, вмінь, навичок та етичних принципів роботи на ринках капіталу та організованих товарних ринках, що є його важливим професійним обов'язком. Інвестиційна фірма в особі директора має спонукати працівника та сприяти дотриманню працівником вимог щодо його безперервного професійного розвитку.

12.2. Інвестиційна фірма забезпечує своїм працівникам безперервний професійний розвиток згідно з вимогами чинного законодавства, у тому числі нормативно-правовими актами НКЦПФР.

12.3. Безперервний професійний розвиток працівника передбачає безперервний процес навчання та вдосконалення професійної кваліфікації фахівця впродовж періоду здійснення ним дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на фондовому ринку.

12.4. До форм безперервного розвитку відносяться: навчання на курсах, відкритих лекціях, тренінгових програмах, програмах розвитку тощо; успішне складення іспитів або інших випробувань; викладання курсу лекцій, семінарів, програм навчання тощо; виступи на міжнародних, загальнодержавних та регіональних наукових, науково-практичних, науково-методологічних конференціях, форумах, семінарах, круглих столах, тренінгах, програмах тощо; участь у семінарах, конференцій, робочих групах, засіданнях профільних комітетів щодо вдосконалення законодавства; публікації наукових, науково-практичних статей у друкованих, або електронних фахових, або інших професійних виданнях в Україні та закордоном; видання книг, монографій, підручників, посібників; інша діяльність, в тому числі визначена внутрішніми документами саморегулювних організацій.

12.5. Працівники Інвестиційної фірми мають постійно підвищувати рівень кваліфікації. Працівники Інвестиційної фірми право вільно обирати види підвищення кваліфікації.

12.6. Працівники мають право брати участь у будь-яких заходах з підвищення кваліфікації фахівців фондового ринку.

12.7. Інвестиційна фірма забезпечує своїм працівникам для їх розвитку та покращення професійних навичок на постійній основі: о навчання на курсах, відкритих лекціях, тренінгових програмах, програмах розвитку тощо; о участь у семінарах, конференціях та інших заходах.

13. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

13.1. Положення набирає чинності з дати його затвердження. Для реалізації норм цього положення Інвестиційна фірма розробляє та впроваджує інші внутрішні документи (за необхідності).

13.3. У разі невідповідності будь-якої частини цього Положення законодавству України або нормативно-правовим актам НКЦПРФ, у тому числі у зв'язку з прийняттям нових законодавчо-правових актів, це Положення дія у тій частині, яка не суперечить законодавству України та нормативним актам НКЦПРФ.

13.4. Усі взаємовідносини між Інвестиційною фірмою та її клієнтом, контрагентом, контролюючими органами, що не були враховані у цьому Положенні, регулюються нормами чинного законодавства.